

SAMUELI TAKADA PLAADÉE

Dauda kíblena Yudanɔ̀nɛ 1:1-4:12

Dauda kíblena Isaraili bori pínginɔ̀nɛ 5:1-12:31

Abusalomu bɔ̀na Dauda kpɛɛ 13:1-20:26

Dauda kíblena zãa 21:1-24:25

Dauda Solu ga baaru mana

¹ Solu gana gbera Dauda sù kɔ̀n zìblena Amalekinɔ̀ao, ben à gò Zikilaga gurɔ̀ plaa.

² À gurɔ̀ aagɔ̀dee zì gɔ̀gbě ke bò Solu bùran à mò. À pókàsãanɔ̀ kékēna, bùsu ká à mìn. Kè à kà Dauda kiia, à kùenɛ à dàe a puua.

³ Dauda à là à bè: N bɔ̀ máme? À wèàla à bè: Ma bɔ̀ Isarailinɔ̀ bùramme.

⁴ Ben Dauda à là dɔ̀: À kè diame? Ñ omɛ. Ben à wèàla à bè: Isarailinɔ̀ bò zìlan wà bàa lè. Aɔ̀ paridee lèe wà gàga. Solu kɔ̀n a né Yonatão gà dɔ̀.

⁵ Ben Dauda gɔ̀kpare kè èe baaru pì kpaanɛ là à bè: N ke dian ní dɔ̀ kè Solu kɔ̀n a né Yonatão gà?

⁶ À wèàla à bè: Àe sɔ̀ má kú Giliboa kpiigeezi gweme, ben ma Solu è, èe gbãa ee a sària. Sɔ̀gorodeenɔ̀ kɔ̀n sɔ̀deenɔ̀ e kaaò kīi.

⁷ Kè à liɛ ma kpa, à ma e, ben à ma sisi. Ma bè: Máe kè!

⁸ Ben à ma la, mámbé dé ũu? Ben ma wèàla ma bè Amaleki boriin ma ũ.

⁹ Ben à bème mà sɔ̀azi mà a de, zaake á kú gaa lézĩme, baa kè a wée kpé kēna fète.

¹⁰ Ben ma sɔ̀zi ma à dè, zaake má dɔ̀ eé fɔ̀ à ble à lɛena gbera dɔ̀ro. Ben ma à kífura kè à kuna sè kɔ̀n zãa kè à danao, ben ma suonne kè ma dii.

11 Ben Dauda a pókāsāanɔ gà à kè, ben gbě kè aɔɔ kúonɔ ní pónɔ kèkè se.

12 Aɔ Solu kɔn a né Yonatāo gana ɔɔ dò kɔn Dii gbě Isarailinɔ, zaake zì ní blé. Wéé'i bòm̄ma, ben aɔ lé yì ai uusié.

13 Dauda gɔkparɛ kè à baaru pì kpàne là à bè: N bɛɛ kú máme? Ben à bène: Bòamɔ nén ma ũ, Amaleki borii.

14 Ben Dauda à là à bè: À kè dia kína kè Dii kà dena vĩa e n kúroo?

15 Ben Dauda a gɔkparɛnɔ doke sisi à bè: N à lé n de se. Ben à à lè à dè.

16 Zaake Dauda gĩake à bène: N n zĩnda dème. N zĩnda lé bé à n da yān, n bè n kína kè Dii kà dè.

Sósobilɛ kè Dauda sɔ Solu kɔn Yonatāo ga yā musu

17 Dauda sósobi lè kè sɔ Solu kɔn a né Yonatāo ga yā musu.

18 À bè wà lè pì dada Yudanɔne. À kú Yasa takadan.

19 Isarailinɔ gakuideenɔ gàga sìsĩgɛɛzi, gɔsagbāaanɔ ii òme!

20 Àton à baaru kpá Gata zédaanlo, lɛ Filisitini nɔgbɛnɔ tón à pɔnnaa kero yānzi.

Àton à kpàakpa kɛ Asakelɔniro, lɛ gefɔɔde nénɔgbɛnɔ tón áyuwi kero.

21 Kpíi tón kpá Giliboa gbè musua dɔro, lou tón ma buraa kè aɔɔ kú gweenɔa dɔro, gwen wà ɔ sò gɔsagbāaanɔ sɛngbangonɔzi, nósi dɔkɔna Solu sɛngbangoa lé zè!

22 Kè wèe gɔsagbāaa aru fáa guua, wèe ní gbɛɛɛ paraa, Yonatā kàzuri pásĩ è kpɛɛ gwaro,

Solu fɛɛdade pāsī è su koriro.

²³ Solu kōn Yonatāo,
gbē maa yenzideenɔmɛ!

Aɔɔe kēkōa wèndi ke gaanlo.

Aɔ wāaa de kúunɔla,
aɔ gbāaa de músunɔla.

²⁴ Isaraili nɔgbēnɔ,
à wéɛ'i kán Solu ga yā musu.

À bisa tēaa yìare kōn nɔmaablebɔnɔ,

à a pókāsāanɔ kèkɛare kōn zāblebɔ kè wà pì kōn
vuraonɔ.

²⁵ Gōsagbāaanɔ ii ò zìlan fá!

Yonatā daena gè ù s̀̀s̀̀gɛɛzi.

²⁶ Ma gbē Yonatā,
ma gō nawēa guu n yānzi,

ń maamɛ wásawasa.

Yenzi kè ń vīmao sáa vīro,

à de nɔ yenzila.

²⁷ Gōsagbāaanɔ ii ò fá!

Aɔ gōkebɔnɔ kàate.

2

Dauda kana Yudanɔ kpatan

¹ Beee gbɛra Dauda Dii là à bè: Mà gá Yuda wétɛnɔ doke guuó? Dii bènɛ à gá, ben Dauda èara à à là à bè: Mákpan mà gán? Dii wèàla à bè: Èblɔnu kpa.

² Ben Dauda gàa gwe kōn a nɔ mèn plaaanɔ, Yɛzɛrili gbē Ainɔama kōn Nabala gyaanɔ Abigaili, Kameli gbēo.

³ Dauda gàa kōn gbē kè aɔ kúonɔ dɔ, baade kōn a bɛdeenɔ, ben aɔ vèɛ Èblɔnu kōn à lakutunɔ.

4 Ben Yudanɔ gbɛnsinɔ m̀ wà ǹsɪ k̀ Dauda m̀a gwe, aɔ à k̀ Yudanɔ k̀na ũ.

K̀ Dauda m̀a Yabesi Giliadadeenɔ bé wà Solu v̀i,
5 à gbɛnɔ z̀m̀ma, aɔ g̀a wà bènne: Dauda bè Dii aubarika daagu, k̀ a gbɛkɛ k̀ Solu a diine a à v̀i.

6 Dii gbɛkɛ ỳ k̀n náane ỳo keare. Mapi s̀ mé à maa keare k̀ a ỳ p̀i k̀ ỳanzi.

7 Tia sa àg̀ gb̀a à k̀gb̀aaa ke. A dii Solu g̀a ben Yudanɔ ma ka ǹ k̀na ũ.

8 Nere né Abana, Solu z̀kpeɛnɔ gbɛnsi g̀ake à g̀a se k̀n Solu né Isiboseo Manaimu.

9 Ben à à k̀ k̀i ũ Giliada b̀sun k̀n Asa boriinɔ b̀suo k̀n Yezerialio k̀n Eflaimu boriinɔ b̀suo k̀n Beyāmi boriinɔ b̀suo k̀n Isarailinɔ b̀su kpaaanɔ p̀ngi.

10 Solu né Isibose ẁ baplaadee guun à g̀ Isarailinɔ k̀na ũ. À k̀i blè ẁ plaa. Yudanɔ s̀, Daudan aɔ z̀o.

11 Dauda k̀i blè Yudanɔne zaa Eblɔnu ai ẁ swɛɛplaa k̀n m̀ swɛɛdooo.

Isarailinɔ z̀kana k̀n Yudanɔ

12 Nere né Abana k̀n Solu né Isibose z̀kpeɛnɔ b̀ Manaimu ẁ g̀a Gibiɔ.

13 Zeruya né Yoabu k̀n Dauda z̀kpeɛnɔ f̀e ẁ g̀a danle Gibiɔ íkaekii sae. Aɔ g̀ali doo k̀i í baa k̀ kpa, aɔ g̀ali doo k̀i í baa k̀a kpa.

14 Ben Abana bè Yoabune: Ǹ t̀o g̀kpare keno f̀e k̀zi ẁ gwa. Ben Yoabu bè: Aɔ g̀a.

15 Ben Beyāmi z̀karinɔ f̀e g̀ɔn kuri awɛɛplaa Isibose p̀ ũ, ben Dauda z̀karinɔ f̀e g̀ɔn kuri awɛɛplaa se.

16 Baade ɔ kà a ɔsikari daa mikpeezi, ben aɔ kɔ zɔzɔ kɔ gbàntɛa kɔn fɛɛo aɔ lèɛ lɛdole. Ben wà tɔ kpà Gibiɔ guu pìnɛ Fɛɛlennabura.

17 Zì kè wà kà zì beea pàsì maamaa, ben Dauda zìkpɛɛnɔ zì blè Abana kɔn Isarailinɔa.

18 Zeruya négɔgbɛ gɔɔn aagɔɔnɔɔ kú gwe, Yoabu kɔn Abisaio kɔn Asahelio. Asaheli sɔ bà nna lán zɔ bà.

19 Ben à pèɛ Abanazi, èɛ liɛ ɔplazi ke ɔzeziro.

20 Kè Abana a kpɛɛ gwà à à è, ben à bè: Asaheli, m̀be gweɔ? À wè̀ala à bè: Mámbee!

21 Ben Abana bè̀nɛ: Ǹ liɛ n ɔplaazi ke ɔzezi, ǹ gɔkparɛnɔ doke kú ǹ à pónɔ sía. M̀de Asaheli e zɛnɛro.

22 Abana èara à bè̀nɛ do: Ǹton sɔmaziro. Ǹ yezi mà n dɛn yɔ? Tó ma n dɛ, mé we wa wée ke siigɔ kɔn n v̀i Yoabuo doɔ?

23 M̀de Asaheli g̀i, èɛ zɛnɛro, ben Abana à z̀ a gbɛɛn kɔn a sári páo ai à b̀ kpɛɛ kpa. Gwen à lèɛn à gà gɔɔ. Kè baade píngi kà guu kè à lèɛ à gà pìn, aɔ zè wèɛ gwaa.

24 Ben Yoabu kɔn Abisaio pè Abanazi ai ɔfántɛ gàa à g̀ɛo kpén. Aɔ kà Ama sìsì kè kú Gia ɔfántɛbɔɛ kpa Gibiɔ gbáa zén.

25 Bɛyámi boriinɔ kàkɔa Abanazi gáli do, ben aɔ gàa wèɛ gii kɔn ǹ z̀ndao sìsì musu.

26 Ben Abana lé zù Yoabuzi à bè: Wé zɛ kɔdɛdɛnaneroo? Ǹ dɔ kè yá pì é mì dɛ kɔn pɔsíaaroo? Né o n gbè̀nɛ aɔ zɛwe aɔ ɛara wà tároo?

27 Ben Yoabu wè̀ala à bè: Ludaa kuu! Tó néɛ lé sí yáro, ma gbè̀nɔ é zɛarero ai gu gá do.

28 Kè Yoabu kuru pè, ben à gbě̀nɔ kámma bò, aɔ̀ɔe gá Isarailinɔa zìo dɔro.

29 Gwāavī beea Abana kɔ̀n a gbě̀nɔ t́́a ò sèn aɔ̀ bikù Yodaa, ben aɔ̀ d̀ò swadɔ̀ɔzi ai aɔ̀ g̀̀a wà kà Manaimu.

30 Kè Yoabu s̀̀u kɔ̀n p̀̀ena Abanaao, ben à a z̀̀ìkpɛ̀nɔ kàk̀ɔa ń p̀̀ingi. Dauda gbě̀nɔ t́́e g̀̀ɔ̀n baro dosai bé wà kuuro, Asaheli baasi.

31 Aɔ̀ Bɛyāmi kè aɔ̀ kú kɔ̀n Abanaonɔ d̀̀d̀e g̀̀ɔ̀n wàa do kɔ̀n basɔ̀raag̀̀ɔ̀.

32 Aɔ̀ Asaheli g̀̀e s̀̀e aɔ̀ v̀̀i à de miran Betelemu. Ben Yoabu kɔ̀n a gbě̀nɔ t́́a ò gwāavī aɔ̀ kà Eblɔnu gudɔ̀nao.

3

1 Z̀̀ì kè Solu bɛdeennɔ kà kɔ̀n Dauda bɛdeennɔ g̀̀ì kè. Dauda gbāaa e kaara, Solu bɛdeennɔ s̀̀s̀ gbāaa e lagoo.

Dauda nég̀̀ɔ̀gbě̀nɔ

2 Nég̀̀ɔ̀gbě̀ kè Dauda ì Eblɔnunnɔ t́́n yè. À káaku t́́n Aminɔ. À da t́́n Ainɔama, Yezɛrili gbě̀mɛ.

3 À plaade t́́n Kiliabu. À da t́́n Abigaili, Nabala gyaanɔ Kameli gbě̀mɛ. À aag̀̀ɔ̀de t́́n Abusalomu. À da t́́n Maaka, Gesuu ḱ́na Talamai néme.

4 À siig̀̀ɔ̀de t́́n Adonia. À da t́́n Agi. À s̀̀ɔ̀rode t́́n Sefatia. À da t́́n Abitali.

5 À swɛɛdode t́́n Itiriamu. À da t́́n Egela. Dauda nɔ̀nɔ̀ né p̀̀ìnɔ ì Eblɔnumɛ.

Abana nana Daudaa

6 Gurɔ̀ kè Solu bɛdeennɔ e z̀̀ì kaa kɔ̀n Dauda bɛdeennɔ, Abana e gbāa k̀̀u Solu bɛdeennɔ guu.

7 Solu nɔ yìgisai vī yā, à tón Rizipa, Aya néme. Isibose bè Abanane: N ke dia n dae kɔn ma de nɔɔo?

8 Abana pɔ fɛ maamaa Isibose yā pì yānzi à bè: Gbɛɛ gèn ma ũ Yudanɔ kpaó? Mée gbɛkɛɛ kɛɛ n de Solu bɛdeenɔne kɔn à dāaronɔ kɔn à gbɛnnanɔ ai kɔn a gbāao. Mée n na Daudane a ɔĩro, ben née ma taari ee nɔgbɛ pì yā musu saa?

9 Tó mée lé kè Dii gbè Daudane kenɛro, Luda yā keme pāsīpāsī.

10 Mé kpata sí Solu bɛdeenɔa mà tó Dauda gɔ Isarailinɔ kɔn Yudanɔ kína ũ sɛna zaa Dani ai à gá péo Bɛɛɛbaa.

11 Isibose e sí à wè Abanala dɔro, kè èè vīa kɛɛne yānzi.

12 Abana gbɛnɔ zì Daudaa kɔn a tóo à bène: Dé bé à bùsu vīi? Wà ledole ke, mé donle le Isarailinɔ bà e àgɔ kúnyo n pínɡi.

13 Ben Dauda bè: À maa, mé ledole kenyo, mɔde yā mèn doon mée gbekaamma. Tó née mɔɔ ma gwa, tó née mómɛ kɔn Solu nɛnɔgbɛ Mikalaoro, nton tó wa wée sikɔlɛro.

14 Dauda lékpāsā kè Solu né Isibosene à bè: N ma naɔ Mikala sukpame. Ma anzure blè kɔn Filisitininɔ gefɔɔo mèn basɔro.

15 Ben Isibose gbɛnɔ zì, aɔ nɔgbɛ pì sɪ a zā Palatieli, Laisi néa.

16 Ben à zā pì e gaao à tézi ai Bahurimu, èè ɔɔ dɔɔ. Ben Abana òne à ɛara à tá, ben à ɛara.

17 Abana yā ò kɔn Isaraili gbɛnsinɔ à bè: Zaa zi ée wɛtɛɛ Dauda gɔ de a kína ũ.

18 À à ká sa, zaake Dii lé gbène à bè, é a gbɛ Isarailinɔ bɔ Filisitininɔ kɔn n ibɛɛnɔ ɔĩ n pínɡi a

zòbleri Dauda pì gāzĩmε.

19 Abana yā pì dà Beyāmi boriinɔne n swāla dɔ. Ben à gāa Eblɔnu, le à yā kè à kè Beyāmi boriinɔ kɔn Isarailinɔne pì o Daudanε.

20 Kè à kà Dauda kiia zaa Eblɔnu kɔn gɔɔn baroo kè aɔ kúonɔ, ben Dauda pɔnna pòblee kèĩne.

21 Ben Abana bè Daudanε: Ma dii kí, n tó mà fεε mà gá mà Isarailinɔ kakɔanne n píngi, le aɔ ledole kenyo, négɔ de bùsu kè n pɔɔ yezi píngi kína ũ. Ben Dauda Abana gbàre, à tá aafia.

Abana dena

22 Zĩ beeea Yoabu kɔn Dauda gbēnɔ sù kɔn léemmanao. Aɔ pónɔ sì gbēnɔa maamaa aɔ sùo. Abana kú kɔn Daudao gwe dɔro, zaake à à gbàre, à tá aafia.

23 Kè Yoabu kɔn zĩkari kè aɔ kúonɔ kà, wà òne Nεre né Abana mò kína gwa, ben à à gbàre à tá aafia.

24 Ben Yoabu gāa à kína lè à bè: Bó yān n kè gwee? Kè Abana mò n kiia, bóyānzi n tò à tàzi?

25 N Nεre né Abana dōroo? À mò ɔndɔɔ kenzi, le à e àgɔ n gágurɔɔ kɔn n sugurɔɔo dɔ kɔn n yākenanɔ píngi.

26 Kè Yoabu bɔ Dauda kiia, ben à gbēnɔ zĩ, aɔ pèe Abanazi. Aɔ à lè Sira lɔgɔ kiia, ben aɔe suuo, mɔde Dauda à yā dōro.

27 Kè wà kà kɔn Abanao Eblɔnu wéte bĩilea, ben Yoabu à sisi lándɔ à yezi à asiiyā onε bà, ben à à zò a gbεεn, à à dè. À dāaro Asaheli dena gēen à bɔa gwe.

28 Beee gbera kè Dauda mà, à bè: Mapi kɔn ma kíkeεo, mégɔ taari vĩ Diine Nεre né Abana dena yā musuro.

29 Yã pì é wí Yoabu musumε kǝn à de bεdeenɔ́ ń pínɡi. Yoabu bεdeenɔ́ éɡɔ́ kuu kentudee ke kusu ke εεε ke gbě kè zì à blè ke nɔadεri sairo.

30 Yoabu kǝn Abisaio Abana dè, kè àmbe à ń dǎaro Asaheli dè zìlan zaa Gibiɔ́ yānzi.

31 Ben Dauda bè Yoabunε kǝn gbě kè aɔ́ kúonɔ́ ń pínɡi: À a pókǎsǎanɔ́ gága à kéké, à uta kǎsǎanɔ́ dada, àɡɔ́ té aε kǝn Abana gèo kǝn ɔ́o dɔɔo. Kí Dauda sɔ́o té ń kpεε.

32 Ben wà à v̄i Eblɔnu gwe. Kína sósobi ɔ́o dɔ́ gbāngbān Abana miraa, ben baade pínɡi ɔ́o dɔ́ se.

33 Ben kína sósobile kékii s̄i Abana yã musu à bè: Abana gana lán m̄isaidee bà maan gweɔ́?

34 Wèe n gǎ yinnε n kpεε kparo,
wèe gata kpánnero,

n ga lán gbě kè gè zaakεrinɔ́ ɔ́zì bà.
Ben baade pínɡi èara wà ɔ́o dɔ́ dɔ́.

35 Baade pínɡi mò wà ò Daudanε à pó ble ai guu gɔ́ gá si, mɔde à ladà à bè: Tó ma burédi ke póble ke dà ma lén ɔ́fánté gēna kpén sai, Luda yã kemε pāsīpāsī.

36 Baade pínɡi wéε t̄e yã p̄izi, ben à kènnε maa. Yã kè kí e kεε pínɡi è ke gbēnɔ́nε maamε.

37 Zì beeeea Dauda gbēnɔ́ kǝn Isarailinɔ́ pínɡi d̄ɔ́ sa kè kí lé kú Nerε né Abana d̄ena yānlo.

38 Ben à bè a gbě p̄inɔ́nε: Á d̄ɔ́ kè Isaraili d̄on'aede bíta gà gbàaroo?

39 Mamɔma s̄ɔ́, baa kè Luda ma ka kí ũ, ma busa gbàa. Zeruya né p̄inɔ́ yāk̄ena pāsī d̄e ma póla. Dii bé eé f̄ia bo zaakεrinε a zaa lén.

4

Isibose dena

¹ Kè Solu né Isibose mà Abana gà Eblonu, à kã gà, ben Isarailinɔ gò bídi guu ní píngi.

² Solu né pì zìkpe gběnsinɔ vī gɔɔn plaa, à doo tón Baana, à doo s̄ Rekabu. Beero gbē Rimɔ, Beyāmi bori nénɔme. Wà Beero diè Beyāmi bùsu pó ú yāme,

³ zaake Beerodeenɔ bàa lè wà tà Gitaimu aɔɔ kú gwe ai kɔn a gbãao.

⁴ Solu né Yonatá s̄ né vī ere ũ. Gurɔɔ kè né pì kà wè sɔɔro, ben Solu kɔn Yonatāo gana Yezerili baaru sù. Kè à gwàri à sè èe bàa lero, à wāna guun né pì pítia à lèe. Bee bé à tò à ere kù. À tón Mefibose.

⁵ Beero gbē Rimɔ né pìnɔ Rekabu kɔn Baanao fēe, ofantē gbāaazin ā kà Isibose be, gurɔɔ kè èe i fāantē oo.

⁶ Ben Rekabu kɔn a dāaro Baanao gè kpén aɔɔ kè lándɔ wèe gaa pówee kɔɔ bà.

⁷ Kè ā gè kpén, Isibose daena a gádoa, ben ā gèzi kpéne guu ā à z̄ wà dè. Ben ā à mì z̄ ā sè wà tào. Ā p̄e Yoda sèn, ben ā táa ò ai guu gàa à d̄o.

⁸ Ā mò Dauda kiia Eblonu kɔn Isibose m̄o ā bène: N̄ gwa, n̄ ibee Solu kè à wète à n̄ de né Isibose m̄n yè. Wa dii kí, Dii gēe b̄onne Solu kɔn a boriinɔa gbãa.

⁹ Dauda wènlá à bè: Dii kuu! À ma b̄o ma nawēakena guu píngi.

¹⁰ Kè gbēke mò ma kiia Zikilaga yā à bè Solu gà, èe daa baaru nnaan ée kpa, ben ma à kù má dè. À baaru àren gwe.

¹¹ Dεbeelana lán amɔa gbẽ zaaanɔ a taarisaidee dè a gádoa a kpén nà, mé à dena gɛε boawa mà a wèndi bɔ se.

¹² Ben Dauda yā ò a gbẽnɔne, ben aɔ n̄ dede. Aɔ n̄ ɔla kɔn n̄ gbálanɔ z̄z̄z̄, ben aɔ n̄ gènɔ lògo Eblɔnu ítɔkii sae. Ben wà Isibose mì sè wà v̄i Abana miran zaa Eblɔnu.

5

Dauda kana Isarailinɔ kpatan

¹ Isarailinɔ mò n̄ boriia n̄ píngi Dauda kiia zaa Eblɔnu aɔ bè: Wa aru d̄ɔnk̄m̄ε.

² Zaa zi gurɔɔ kè Solu de wa kí ũ, r̄m̄be neè d̄ɔwe ae z̄ilan, gana kɔn sunao. Ben Dii bènnε, r̄m̄be néḡɔ de a gbẽ Isarailinɔ d̄ɔn'aedee ũ, aɔ k̄ina ũ.

³ Kè Isaraili gbẽnsinɔ mò kí Dauda kiia zaa Eblɔnu n̄ píngi, gwen à ledole kènnyo Dii ae, ben aɔ n̄osi kù à mià aɔ à kà Isarailinɔ kpatan.

⁴ Dauda kè wè baaakuri gurɔɔ kè à nà kíblenaa, à v̄èε kpatan wè baplaa.

⁵ À kí blè Yudanɔne zaa Eblɔnu wè swεεplaa kɔn m̄o swεεdoo, ben à kí blè Yudanɔne kɔn Isarailinɔ píngi zaa Yerusalemu wè baaakuri awεε'aaḡɔ.

⁶ Kí kɔn a gbẽnɔ gàa Yerusalemu le à z̄i ká kɔn Yebusi kè aɔɔ kú gweenɔ. Ben aɔ bè Daudane: Né ḡε kèro, baa v̄ianɔ kɔn εrenɔ aɔé pémma. Aɔɔe daa Dauda é e à ḡε gwero.

⁷ Kɔn beeeo Dauda wéte b̄iidee kè wè sísi d̄o Zayɔn p̄i sì, ben à ḡɔ à wétēdaa ũ.

⁸ Z̄i beeeo Dauda bè: Tó gbẽ yezi à Yebusinɔ dede, séde à ḡε íze kè wà ȳɔ gbèn guu, eé εrenɔ kɔn v̄ia p̄inɔ

le. Dauda ibeεnoε. Bee yānzi wè be, vìano kōn εreno é gē kíbero.

⁹ Ben Dauda bee kù wéte bīidee pì guu, à a zīnda tó kpàε, Dauda Wéte. À kpéno bòbo à lìgazi ai gura kè wà wèε tatan, wè be Milo.

¹⁰ Dauda gbāaa e kaara, zaake Dii Luda Zìkpedee kúo.

¹¹ Taya kí Hiramú gbēno zì Dauda kōn sida líno kōn lí'arinó kōn gbè'arinó, ben aō bee bōne.

¹² Ben Dauda dō sa kè Dii a ka Isarailinó kí ũme, bensō à a kpata kàaraare kè Isarailinó de Dii gbēno ũ yānzi.

¹³ Dauda bōna Ebbnu gbera à èara à no pāndenó sè à kàara Yerusalemú dō kōn no yìgisainó, ben à négōgbēno kōn nénōgbēno ìnyo.

¹⁴ Négōgbē kè à n í Yerusalemú pìno tón yè: Samua, Sobabu, Natā, Sulemanu,

¹⁵ Ibaa, Elisua, Nefegi, Yafia,

¹⁶ Elisama, Eliada kōn Elifeletio.

¹⁷ Kè Filisitininó mà wà Dauda kà Isarailinó kí ũ, ben aō gàa wèε weteε wà à de n píngi. Kè à n baaru mà, ben à gàa sète pòrɔtu.

¹⁸ Filisitininó zì'ɔ pòro Refaimu guzuren,

¹⁹ ben Dauda Dii là à bè: Mà gá mà léε Filisitininó, né n name ma ɔzĩ? Ben Dii wèàla à bè: N gá, mé n nanne n ɔzĩ.

²⁰ Ben Dauda gàa Baali Perazimu, à zì blérímma gwe. Ben à bè: Dii dòme ae, à bò à mò ma ibeεnozi bùi lán í è guu f̄ nà. Ben à tó kpà guu pìne Baali Perazimu.

²¹ Filisitininó n tãano tò gwe, ben Dauda kōn a gbēno sèε wà tàò.

22 Filisitininɔ èara wà mò dɔ, aɔ zì'ɔɔ pòro Refaimu guzuren.

23 Ben Dauda èara à Dii là dɔ. Ben Dii wèàla à bè: Nton gánzi súusuro. N'ligañzi kpεε kpa n'léemma kpè líkpε saε.

24 Tó a kèεe kīi mà lí pìnɔ musu, à ke kpakpaa, zaake mámbe ma bɔ ma dɔare aε gwe, le mà zì bleare Filisitini zìkpεεnɔa yānzi.

25 Dauda kè lán Dii ònε nà, ben à zì blè Filisitininɔa sena zaa Gibiɔ ai à gàa pé Gezaa.

6

Suna kɔn Dii àkpatio Yerusalemu

1 Dauda èara à Isaraili kè à n' sèno kàkɔa gɔɔn bɔɔ baaakuri.

2 Ben à fèε à dànyo zén, aɔ gàa Baala kè kú Yuda bùsun, le aɔ Luda àkpati sé wà suo. Dii Zìkpεde ègɔ vèεna kpatan àkpati pì malaika dèbεdeenɔ dagura, bee yānzin wè be à tó kúazi.

3 Aɔ àkpati pì dà zùgoro dufu guu Abinadabu be sīsī musu, ben aɔ dào zén. Abinadabu néno Uza kɔn Ahioo bé aɔεe dɔɔ zùgoro pìzi,

4 Luda àkpati kún. Ahio bé à té aε,

5 ben Dauda kɔn Isarailinɔɔ e ɔ wāa n' píngi Dii aε n' gbāa zaka lén kɔn lèsinao. Wèε mɔɔɔ leε kɔn kúuo kɔn sègēsègēo kɔn fagao kɔn sègēo.

6 Kè aɔ kà Nakɔ ésegbēkiia, zùnɔ gèn sì, ben Uza ɔ bò à nà Luda àkpatia.

7 Ben Dii pɔ fèzi, à à lè a dè àkpati saε gwe dà kè à kè yānzi.

8 Dauda nòse yàka, kè Dii pɔ fɛ Uzazi yānzi, ben wè guu pì sísi Pɔfɛ'uzazi ai kɔn a gbāao.

9 Zĩ beeeã vĩa Dauda kù Dii yā musu à bè: Dian mé ke nà mà Dii àkpati sé mà táo?

10 Ben èe we à táo a wéte guu dɔro, à liè à tàò Gata gbɛ Ɔbedi Eɔmu be.

11 Dii àkpati kú à be ai mɔ aagɔ, ben Dii aubarika dàn kɔn à bēdeenɔ ní píngi.

12 Wà bè kí Daudane: Dii aubarika dà Ɔbedi Eɔmu bēdeenɔn kɔn pɔ kè à vīnɔ píngi a àkpati yānzi. Ben Dauda gàa gwe, à Luda àkpati sè èe suuo a wéte guu kɔn pɔnnao.

13 Kè gbɛ kè aɔ Dii àkpati senanɔ gbá sè gèn swεεdo, ben Dauda saa ò kɔn zùswareeo kɔn zùne bòrɔ mèkpanao.

14 Dauda sa'o'uta dana, èe ɔ wāa Dii ae a gbāa zaka lén.

15 Api kɔn Isarailinɔ píngi e suu kɔn Dii àkpatio, aɔɔe pɔnna wii lεε, aɔɔe kuru pεε.

16 Kè Dii àkpati e gɛε Dauda wéte guu, ben Solu né Mikala e tɔɔte gwaa windo guu. Kè à è kí Dauda e vīvī èe ɔ wāa Dii ae, à kya kàn a swè guu.

17 Kè wà sù kɔn Dii àkpatio, wà diè a gbèn bisakutaa kè Dauda dɔne guu. Ben à sa'opɔ kè wè ká tén à té kú ò Dii ae kɔn kennakɔ sa'opɔ.

18 Kè à saa ò à yāa, à sa maaa ò gbēnɔne kɔn Dii Zìkpεde tóo.

19 Ben à buredi kpàatete Isaraili kè aɔ kakɔana gweenɔne kɔɔ doodo gɔgbēnɔ kɔn nɔgbēnɔ ní píngi kɔn damina kàrao mèn doodo kɔn geepi kàrao mèn doodo.

²⁰ Kè Dauda e suu be le à sa maaa o a bēdeenɔɔɛ, ben Solu né Mikala b̀̀ à g̀̀a à d̀̀à̀à̀e à b̀̀e: M̀̀m̀̀ɔ̀̀n Isarailinɔ k̀̀ina, gb̀̀e b̀̀eɛde ỳ̀an ń k̀̀e gwe gb̀̀aaó? N n zĩnda mè òd̀̀ɔa n ìba nɔgb̀̀e zĩkerinɔɔɛ, lán wĩsaidee è a zĩnda mè ɔd̀̀ɔa ǹ̀e ǹ̀a.

²¹ Ben Dauda bè Mikalanɛ: Diin ma ɔ ẁ̀anɛ. Dii bé à ma se n de k̀̀ɔn a bēdeenɔ g̀̀e ẽ ỹ, à ma ke a gb̀̀e Isarailinɔ d̀̀ɔn'aɛdee ỹ.

²² Mé gb̀̀e futa ỳ̀a ke de beeela, mé ma zĩnda k̀̀e s̀̀a n ena guu, m̀̀ode nɔgb̀̀e zĩkeri k̀̀e ń t́́rĩma p̀̀inɔ bé aóe ma b̀̀e ke.

²³ Solu né Mikala s̀̀ɔ e né iro ai à g̀̀a à g̀̀a o.

7

Luda légb̀̀ena Daudanɛ

¹ Kè ḱi v̀̀e e a be, Dii à b̀̀ò ibee k̀̀e aóo ligazinɔ ɔzĩ à à gb̀̀a ìampakii,

² ben ḱi bè annabi Natánɛ: Á'a! Kpé k̀̀e ẁ̀a d̀̀ò k̀̀ɔn sida líon még̀̀ɔ v̀̀e e n, Luda àkpati g̀̀ɔ diena bisakutaan-ó?

³ Natá wè̀̀ala à b̀̀e: Lán à k̀̀e nne ǹ̀a ǹ̀ ke, zaake Dii kúnɔ.

⁴ Gwáavĩ beee a Dii ỳ̀a sù Natáa à b̀̀e:

⁵ Ñ g̀̀a ǹ̀ o ma z̀̀ɔbleri Daudanɛ k̀̀e ma b̀̀e, àmbe eé kpé k̀̀e még̀̀ɔ kún d̀̀ɔmɛro.

⁶ Zaa gurɔ k̀̀e ma Isarailinɔ b̀̀e Iyipiti ai gb̀̀aa m̀̀e e be kũro. M̀̀e g̀̀ɔ s̀̀oki kpákpaame, bisakuta bé ma kúkii ỹ.

⁷ Guu k̀̀e ma s̀̀oki kpàkpan k̀̀ɔn ma gb̀̀e Isarailinɔ ń píngi mè e d̀̀ɔn'aɛdeenɔ die aó d̀̀ɔnne aɛ. Má ò ń gb̀̀e kenɛ, à k̀̀e dia èe kpé d̀̀ɔmɛ k̀̀ɔn sida líoro zikió?

8 Ñ gá ñ o ma zòbleri Daudane, mamoma Dii Zìkpede ma bè, ma à sè sādākīia le àgō de ma gbē Isarailinᵒ dᵒn'aēdee ũ.

9 Má kúo guu kè à gāan pínɡi, ben ma à ibeeno dèdene. Mé à tó bᵒ maamaa sa, eégō kú anduna tódeenᵒ té.

10 Mé bᵒsu kpá ma gbē Isarailinᵒa, mé ñ káen, aᵒé v̄een ñ pᵒ ũ. Aᵒ lākari gō kpaena. Gbē zaaano é e wà w̄ée tānma lán aᵒ w̄ée tānma káaku

11 gurᵒ kè ma dᵒn'aēdeenᵒ diēnne nà dᵒro. Mé à bᵒ a ibee pinᵒ o zī ñ pínɡi.

Mamoma Dii mée oone, mámbé mé ua péene à boriinᵒ gbāa'ekii ũ.

12 Tó à gurᵒ pàpa à gà, mé à borii kè bᵒ à mèn ke sé lezī, mé à kpá kpatan.

13 Àpi bé eé kpé dᵒ kè ma tó égō kúa, mé à kpatablana gbá péé, eégō kí blee ai gurᵒ pínɡi.

14 Mégō dene De ũ, eégō de ma né ũ. Tó à taari kè, mé w̄ée tāa kōn gòome, lán gbēntee è gbē gbē nà.

15 Mᵒde ma gbēke é kēkᵒao lán má kēkᵒa kōn Solu kè má à bᵒ Dauda aezī nàro.

16 À boriinᵒ égō kpata blee gurᵒ pínɡi. À kpata pì égō yāana v̄iro.

17 Ben Natā yā pì gbà Daudane lán Dii òne nà pínɡi.

Dauda wéekena Diia

18 Ben kí Dauda gè à v̄ee Dii ae à bè: Dii Luda, bón ma ũu? Dénᵒn ma bedeeno ũ kè n ma ka gwena kè takaa?

19 Dii Luda, bee né yā néngome n kiia, ben n mamoma n zòbleri borii kè aᵒégō kú ziaano yā ò dᵒó? Len neè keíne leó, Dii Luda?

20 Dii Luda, mé benne diame doo? Mamoma n zòbleri n ma dõ.

21 N yā bíta pì kè lán n pɔɔ yezi nà yā kè n ò yānzi, ben n tò mamoma n zòbleri má dõ.

22 Dii Luda, n bíta fá! Weé gbēke lékōzinyoro. N baasiro dii ke kuuro, lán wá mà kōn wa swāo nà.

23 Dén weé lékōzi kōn n gbē Isarailinɔɔ? Anduna boriinɔ té bori mèn doo pìn n bɔ n gaa n bò, le aḡḡ de n gbēnɔ ũ. N n zīnda tó bò, n yā bíta bōnsaenɔ kè n gbē pìnɔne, n pe bori kenɔa kōn n tāanɔ n gbē kè n n bó Igipitinɔ aezi.

24 N Isarailinɔ diē aḡḡ de n gbēnɔ ũ ai gurɔ pínɡi. Dii, n ḡḡ n Luda ũ.

25 Dii Luda, lé kè n gbè mamoma n zòblerine kōn ma boriinɔ yā musu, nḡḡ zī keea gurɔ pínɡi. N ke lán n ò nà

26 le n tó bɔ maamaa ai gurɔ pínɡi. Gbēnɔ é be Dii Zìkpede bé Isarailinɔ Luda ũ. Mamoma n zòbleri Dauda, né ma boriinɔ kāsāa péé,

27 zaake Dii Zìkpede Isarailinɔ Luda, n òme n bè, né ma ua péeme ma boriinɔ gbāa'ekii ũ. Bee yānzi mamoma n zòbleri ma kùgbāaa kè ma wéekē kè kēmazi.

28 Dii Luda, ríbe Luda ũ, n yā náane ví, ben n yā maaa kènɔ lé gbè mamoma n zòblerine.

29 N aubarika da mamoma n zòbleri boriinɔn sa, n wéé éḡḡ ténzi gurɔ pínɡi. Dii Luda, n yā ò n aubarika dà mamoma n zòbleri boriinɔn, aḡḡḡ aubarika ví ai gurɔ pínɡi.

8

Dauda zìblena bori pāndenɔa

1 Beee gbera Dauda zì blè Filisitininɔ̀ à ní búsa à ní mɛɛwi Gata sìmma.

2 À zì blè Mɔ̀abunɔ̀, ben à tò aɔ̀ dàe kɔ̀ sae tɔ̀ɔ̀te. À bà yìmma. Tó à gbɛ̀ kè aɔ̀ kú bà plaa dagura dèdɛ̀, è gbɛ̀ kè aɔ̀ kú bà do dagura tó bɛ̀e. Ben Mɔ̀abunɔ̀ gò Dauda zòblerinɔ̀ ũ, ben aɔ̀ègɔ̀ tángba kpaane.

3 Dauda zì blè Reobo né Adadɛ̀za, Zoba kínaa, gurɔ̀ kè kí pì èara èe gaa ɔ̀ tɔ̀ Yuflati swasaɛdeenɔ̀.

4 Ben à à sɔ̀goronɔ̀ kùkù mèn wàa sɔ̀oro kɔ̀n sɔ̀gorodeenɔ̀ gɔ̀ɔ̀n bɔ̀ɔ̀ swɛɛplaa kɔ̀n gbɛ̀ kè aɔ̀ té kèsenɔ̀ gɔ̀ɔ̀n bɔ̀ɔ̀ baro. Ben à ní sɔ̀nɔ̀ gbátikyanɔ̀ zòzò píngi, mèn basɔ̀oro bé aɔ̀ b̀.

5 Siria kè aɔ̀ kú Damasakunɔ̀ mò ɔ̀ da Adadɛ̀zaa, ben Dauda ní gbɛ̀nɔ̀ dèdɛ̀ gɔ̀ɔ̀n bɔ̀ɔ̀ baro awɛɛplaa.

6 À gudākparinɔ̀ dìediɛ̀ Siria bùsun, ben aɔ̀ gò à zòblerinɔ̀ ũ, aɔ̀ègɔ̀ tángba kpaane. Dii tò Dauda zì blè guu kè à gàan píngi.

7 Dauda Adadɛ̀za ìbanɔ̀ vura sɛngbangonɔ̀ sèè à tàò Yerusalemu.

8 À m̀gotɛ̀ sèè bítabita Adadɛ̀za wéte kè wè sísi Teba kɔ̀n Berotaio guu.

9 Kè Amata kí Tou mà Dauda zì blè Adadɛ̀za zìkpɛɛnɔ̀ ní píngi,

10 ben à a né Adoramu zì ì kpáa. À à sáabu kpà zì kè à blè Adadɛ̀zaa yānzi, zaake Tou zì kào yā. Adoramu mò kɔ̀n vura pónɔ̀ kɔ̀n kondogi pónɔ̀ kɔ̀n m̀gotɛ̀ pónɔ̀,

11 ben kí Dauda kàe Dii pó ũ lán à kè kɔ̀n borii kè à gbāaa blèmmannɔ̀ kondogi pónɔ̀ kɔ̀n vura pónɔ̀ nà píngi,

12 Eɔ̀munɔ̀ kɔ̀n Mɔ̀abunɔ̀ kɔ̀n Amɔ̀ninɔ̀ kɔ̀n Filisitininɔ̀ kɔ̀n Amalɛ̀kinɔ̀. Len à kè lɛ̀ kɔ̀n pó kè à sì Zoba

kí Adadεza, Reobo néao.

¹³ Len Dauda tó b̀̀̀ ε. Kὲ à z̀̀̀ blε Sirianᵔa à s̀̀̀, à Eᵔᵔmunᵔ d̀̀̀ε Guzure Wisideen gᵔᵔᵔn bᵔᵔᵔ baro plaasai.

¹⁴ Ben à gudākparinᵔ diēdiē Eᵔᵔmu b̀̀sun dᵔ, ben Eᵔᵔmu p̀̀nᵔ gᵔ à z̀̀blerinᵔ ũ. Guu k̀̀ Dauda g̀̀an píngi Dii è tó à z̀̀ blemε.

¹⁵ Daudan Isaraili bori píngi k̀̀na ũ, à yā maa k̀̀ a gb̃ᵔᵔᵔ a ź́a.

¹⁶ Zeruya né Yoabun z̀̀kp̃ᵔᵔᵔ gb̃ᵔᵔsi ũ. Ailudi né Yosafatan baarukpari ũ.

¹⁷ Aitubu né Zadᵔki kᵔᵔn Abiata né Aimεlekion sa'orikinᵔ ũ. Serayan takadak̃̀ri ũ.

¹⁸ Yoyada né Benayan dogarinᵔ gb̃ᵔᵔsi ũ. Dauda z̀̀nda négᵔᵔgb̃ᵔᵔn a kp̀̀asinᵔ ũ.

9

Dauda gb̃̀k̃̀εε k̃̀na Mεfibosεne

¹ Dauda gb̃ᵔᵔᵔ là: Solu bori kee e gᵔᵔroo? Má yezi mà gb̃̀k̃̀εε k̃̀na Yonatā yāzi.

² Solu bε z̀̀k̃̀ri ke kuu, à t́́n Ziba, ben wà à s̀̀si kí Daudanε. À à là à b̀̀: Mbe Ziba ṹ́? À ẁ̀ala à b̀̀: Ee, n z̀̀blerin ma ũ.

³ Ben kí p̀̀ à là à b̀̀: Solu bori ke kuu ai tiaᵔ? Má yezi mà Luda gb̃̀k̃̀εε k̃̀naε. Ben Ziba ẁ̀ala à b̀̀: Yonatā né ke kuu ai tia. Ερεμε.

⁴ Ben kí à là à b̀̀: À kú máme? Ziba ẁ̀ala à b̀̀: À kú Amieli né Maki bε zaa Lodεba.

⁵ Kí Dauda gb̃ᵔᵔᵔ z̀̀, ben wà m̀̀o.

⁶ Kὲ Yonatā né Mεfiboε, Solu dio kà Dauda kiia, à k̀̀εε à dàε a puua. Ben Dauda b̀̀: Mεfiboε! À ẁ̀ala à b̀̀: N z̀̀blerin ma ũ.

⁷ Ben Dauda bène: Ìnton tó vĩa n kũro, zaake mé gbẽkẽe kenne n de Yonatã yãnzime. Mé n dezi Solu buraano sukpanne píngi, négaegõ moo pó blemao guro píngi.

⁸ Mefibose kùene à bè: Bón mamoma n zòbleri ũ kè né ma wẽnda gwaa? Má de lán gbẽe gè bàroo?

⁹ Ben kí Dauda Solu zĩkeri Ziba sìsi à bène: Pó kè de Solu pó ũ kòn à bedeenõ póo píngi, má kpà n dii dioame.

¹⁰ Mpi kòn n néno kòn n zĩkerino, àgae à tɔte zĩkene, à à póno keke, le à e àgõ kũsãe vĩ. N dii dio Mefibose égaegõ pó blemao guro píngi. Ziba sõ négõgbẽno vĩ gõn gẽro kòn zĩkerino gõn baro.

¹¹ Ben Ziba bè kine: Yã kè ma dii kí ò mamoma a zòblerine, mé ke píngime. Ben Mefibose ègõ pó ble kòn kíó, à gò lán kína néno doke bà.

¹² Mefibose négõgbẽ vĩ, à tón Mika, bensõ Ziba bedeenõ gò Mefibose zĩkerino ũ n píngi.

¹³ À kú Yerusalemu, zaake ègõ pó ble kòn kíó guro píngime. Bensõ eren à ũ.

10

Dauda zìblena Amõninõ

¹ Beee gbera Amõni kína gà, ben à né Anuni v̄e à ḡe ũ.

² Dauda bè: Mé gbẽkẽe ke Naasa né Anunine lán à de gbẽkẽe keme yã nà. Ben Dauda a ìba kenõ z̄ia, le aõ gá Amõnino b̄usun wà à làakari kpáene à de ga yã musu. Kè Dauda ìba p̄ino kà gwe,

³ Amõni k̄ineno bè n dii Anunine: Née daa Dauda gbẽno z̄ìmma n de gè kpedana yãnzì le à n làakari

kpáennɛn yó? À n zĩ lɛ aɔ mɔ wa wéte asii gwame, lɛ aɔ ɛara wà mɔ wà wéte ble z̄io.

⁴ Ben Anuni Dauda ìba p̄inɔ kùkù à n létánka kã bò kpadokpado, à n pókāsāanɔ z̄òz̄ò n pòrɔnɔ dagura, ben à n gbáɛ.

⁵ Kè wà ò Daudanɛ, ben à gbēnɔ z̄ì aɔ gá dañlɛ, zaakɛ wí n kù maamaa. Aɔ bènnɛ: Kí bè, à v̄ɛɛ Yɛriko ai a létánka kã kú, é gbasa à su.

⁶ Kè Amɔninɔ è Dauda ye n kãzi dɔro, ben aɔ f̄ia bò gbēnɔnɛ lɛ aɔ z̄ì kánnɛ: Siria kè aɔ kú Bɛtɛreobu k̄ɔn Zobao kè aɔ té kēsɛnɔ ḡɔɔn b̄ɔrɔ baro k̄ɔn kí Maaka z̄ìkpɛɛnɔ ḡɔɔn b̄ɔrɔ do k̄ɔn Tobudeenɔ ḡɔɔn b̄ɔrɔ kuri awɛɛplaa.

⁷ Kè Dauda mà lɛ, ben à Yoabu gbàɛm̄ma k̄ɔn z̄ìkarinɔ n p̄ingi.

⁸ Amɔninɔ bò wà z̄ì'ɔ pòro n wéte b̄iileɛ, ben Zoba k̄ɔn Bɛtɛreobuo Sirianɔ k̄ɔn Tobudeenɔ k̄ɔn Maaka gbēnɔ kú s̄ɛn n̄t̄ɛɛ.

⁹ Kè Yoabu è wà z̄ì'ɔ pòro a aɛ k̄ɔn a kpɛɛo, ben à Isaraili z̄ìkari maaanɔ plèple à n kpáatete aɔ gá lɛɛ Sirianɔa.

¹⁰ Ben à z̄ìkari kpaaanɔ nà a dāaro Abisainɛ a ɔz̄ì, ben à n gbáɛ aɔ gá lɛɛ Amɔninɔa.

¹¹ À bè: Tó Sirianɔ gbāaa e ma fuu, n mɔ n ɔ dama. Tó Amɔninɔ gbāaa e n fuume s̄ɔ, mé mɔ mà ɔ damma.

¹² Nḡɔ gbāa, wà ḡɔgb̄kɛɛ kɛ wa gbēnɔ k̄ɔn wa Dii wétɛnɔ yā musu. Dii é yā kè k̄ɛnɛ maa kɛ.

¹³ Ben Yoabu k̄ɔn z̄ìkari kè aɔ kúonɔ gàa Sirianɔa k̄ɔn z̄ìo, ben Siria p̄inɔ bàa lènnɛ.

¹⁴ Kè Amɔninɔ è Sirianɔ bàa lè, ben aɔ bàa lè

Abisaine se aã sì wéte guu, ben Yoabu n̄ tó gwe à tà Yerusalemu.

¹⁵ Kè Siriano è Isarailin̄ zì blémma, ben aã èara wà k̄ k̄k̄s̄a.

¹⁶ Ben Adadeza gb̄n̄ zì, aã sù k̄n̄ Siria kè aã kú Yuflati baa k̄a kpaan̄, ben aã gàa Elamu. Sobakin Adadeza z̄kp̄e pin̄ gb̄nsi ũ.

¹⁷ Kè Dauda mà l̄, ben à Isarailin̄ k̄k̄s̄a n̄ píngi, à bikún̄yo Yodaa à gàa Elamu. Ben Siriano z̄'̄n̄ pòrozi, ben aã sik̄n̄.

¹⁸ Kè aã b̄a l̄e Isarailin̄ne, ben Dauda n̄ d̄ede s̄gorodeen̄ ḡon̄ wà aaḡ kp̄e bas̄oro k̄n̄ gb̄ kè aã té k̄sen̄ ḡon̄ b̄oro baplaa. Gwen wà n̄ z̄kp̄e gb̄nsi Sobaki d̄en̄.

¹⁹ Kè k̄ kè aã d̄e Adadeza z̄b̄lerin̄ ũu è Isarailin̄ zì blémma l̄, ben aã l̄dole kè k̄n̄ Isarailin̄ aã ḡ n̄ z̄b̄lerin̄ ũ. V̄ia Siriano k̄, aã gá wà da Am̄nin̄a d̄oro.

11

Dauda yena Basebazi

¹ Kè í kè t̄otea, gur̄ kè k̄inan̄ è gá zì ká, ben Dauda Yoabu z̄ k̄n̄ a ìban̄ k̄n̄ Isarailin̄ n̄ píngi. Aã Am̄nin̄o ásar̄u kè, ben aã liga Rabazi. Dauda s̄o kú Yerusalemu.

² Kè uusie kè, ben Dauda f̄e a gádoa, èe ligaa a kp̄e musu. Zaa kp̄e musu gwe ben à n̄gb̄ ke è, èe zú oo. N̄gb̄ p̄i né n̄ maaame maamaa,

³ ben à gb̄ zì wà n̄gb̄ p̄i yã gbeka. Ben wà bène: Eliamu né Baseban gwe, Iti borì Uria nāme.

4 Ben Dauda gbēno zì wà à sísi. Kè à m̀, ben Dauda dàeo, ben noḡbē pì tà be. Àe s̄o à zúbæe gbāsī b̀ò dufumε.

5 Kè à ǹò sì, ben à lékpāsā kè Daudanε à bè a ǹò sì.

6 Ben Dauda gbē zì Yoabua à bè: Ǹ Iti bori Uria gbareμε. Ben Yoabu à gbàreμε.

7 Kè Uria pì m̀, ben Dauda Yoabu aafia gbèka k̄on z̀ìkpεεno k̄on z̀ì kè āoε kaaο.

8 Ben Dauda bène: Ǹ tá be ǹ zú o. Kè Uria b̀ò ḱibe, ben ḱina gbē z̀ia k̄on p̀obleeo.

9 M̀ode Uria e tá a bero, ḱibe ḡanu guun à in k̄on ḱibe z̀ìkerino.

10 Kè wà ò Daudanε wà bè, Uria e tá a bero, ben à Uria là à bè: À de n b̀o tázi n sumε gwεε? À kè dia néε tá beroo?

11 Uria wèàla à bè: Àkpati k̄on Isarailino k̄on Yudanoo kú bisakutaano guu. Ma dii Yoabu k̄on a gbēnoo kú z̀ilan. Mé f̄s mà tá be mà p̀ó ble mà í mi, mà dae k̄on ma nāoro. K̄on n kuunao mé ȳa p̀ì taka kero.

12 Ben Dauda bène: Ǹ ḡo kè gbàa do, zian mé n gbare. Ben Uria ḡo Yerusalemu z̀i beee k̄on a gudoo làao do.

13 Dauda à sísi à p̀ó blè à í m̀io, ben Dauda í kàkanε. M̀ode kè à b̀ò uusie, à gàa à ì k̄on a dii ḱina z̀ìkerinoomε, èe tá a bero.

14 Kè guu do Dauda takada kè Yoabunε, ben à Uria gbàreo.

15 Takada p̀ì guu à bè: À Uria dōne ae guu kè z̀ì p̄as̄in, é b̀o à kpεε le wà e wà à de.

16 Guroo kè Yoabu e ligaa wéte p̀izi, ben à Uria dà guu kè à d̄s ḡosa gbàaano kún.

17 Kè wétedeenɔ bɔ̀e wèe zì kaa kɔ̀n Yoabuo, aɔ Dauda zìkari kenɔ dèdè. Iti bori Uria kú n té.

18 Ben Yoabu gbɛ zì Daudaa lɛ à zì yā gbānɛ píngi.

19 À bè zìri pìnɛ: Tó n zì yā gbà kíne píngi n yāa,

20 tó à nòsɛ fɛɛ à n la à bè: Bó bé à tò a sɔ́ wétezi kíkíi kɔ̀n zìo? Á dɔ́ kè bīimusudeenɔ è kà gbareńzi tɔ̀tɛroo?

21 Dé bé à Gidion né Abimeleki dè? Nɔ̀gbɛ bé à ɔ̀ sò wísilgbɛzi zaa bīi musu, ben à à dè Tebeziroo? À kè dia a sɔ́ bīizi kíkíi lɛɛ? Tó à ònne lɛ, n benɛ a zòbleri Uria, Iti borii gà dɔ̀.

22 Ben zìri pì dà zén. Kè à kà Dauda kiia, à yā kè Yoabu dànɛ ònɛ píngi.

23 À bè: Gbɛnɔ́ bɔ̀e wéte guu wèe gbāa mɔ̀we bīi kpɛɛmɛ, ben wa pɛńma ai n wéte bīilɛa.

24 Aɔ́ kàzurinɔ̀ kú zaa bīi musumɛ, ben aɔ́ kà fà n gbɛnɔ́ té tɔ̀tɛ aɔ́ n gbɛkenɔ́ dèdè. N zòbleri Uria, Iti borii gà se.

25 Ben Dauda bè zìri pìnɛ: N̄ o Yoabunɛ àton tó yā pì à nòsɛ yakaro. Wègɔ́ dɔ́ gbɛ kè zì é n blero. À zì ká wéte pìo kɔ̀n gbāaaò à kaatɛ. N̄ à gba swè lɛ.

26 Kè Uria naɔ́ mà a zā gà, à ɔ̀ dɔ̀.

27 Kè wà gè kè wà yāa, Dauda gbɛnɔ́ zì aɔ́ sùo a bɛ, ben à gò à nɔ̀ ũ. À né ìo gɔ̀gbɛ ũ, ben yā kè Dauda kè pì kè Diinɛ zaa.

12

Annabi Natā kpákēna Daudazi

1 Dii Natā zì Daudaa. Kè à kà, à bènɛ: Gɔ̀gbɛ gɔ̀ɔ̀n plaa kenɔ́ bé wà kú wéte ke guu, gbɛ doo né auzikideemɛ, gbɛ doo sɔ́ takaasideemɛ.

² Auzikidee pì sãanɔ kɔ̃n zùnɔ vī paripari,

³ takaasidee pì sɔ́ póke vīro, sã núnu néngo mèn doken à lù. Ben à dàto ai à bíta kù à be kɔ̃n à néno. Aṣègṣ́ pɔ́ dɔ̃nkṣ́ blee aṣègṣ́ í mii ta dɔ̃nkɔ̃n, è dàe à pɔte, ben èe à gwaa lán a zĩnda nénoƙpare bà.

⁴ Kè nibɔ pìta auzikidee pìta, ben èe we à sãa ke zù kù a kpàsa guu à nibɔ pì yàari keoro. Takaasidee sã núnu néngo pìn à sia à a nibɔ pì yàari kèo.

⁵ Ben Dauda pɔ́ fè auzikidee pì yã musu maamaa, à bè Natãne: Kɔ̃n Dii kuunao, à kɔ́ sio wà gbẽ kè yã pì kè demε.

⁶ Kè à kè le, èe à wẽnda gwaro, ẽndẽ à sãa pì fĩa bo leo siigṣ́.

⁷ Ben Natã bè Daudane: Mbe adee pì ũ. Dii Isarailino Luda bé à yã kè ò à bè: Ma n ka Isarailino kí ũ, ma n bo Solu ɔzĩ,

⁸ ben ma n dii pì beε kpamma, ma à noɔno nãnnε n ɔzĩ. Ma Isarailino kɔ̃n Yudanɔ kpamma n gbẽno ũ. Tó beeno kemma néngo yã, le mà à pãdeno kaaranne do.

⁹ Bóyãzi n kya kà ma yãzi? N yã kè má yeziroo kè, n Iti bori Uria dè kɔ̃n fẽdaao, n à noɔ sia n sè. N tò Amɔnino à dè zĩ guu.

¹⁰ Zaa gbàa yã pãsi é kè n beεa ziki dooro, zaake n kya kàmagu, n Iti bori Uria noɔ sia n sè.

¹¹ Ben Dii èara à yã kè ò do à bè: N ma! Mé tó n zĩnda bedeenɔ mɔnzi kenne. Mé n noɔno símma mà n kpá n gbẽdaa kea n wáa, eé daɛnyo gupuraa.

¹² N yã pì kè asii guume. Mapi sɔ́ mé yã pì kenne gupuraa Isarailino wáa n píngi.

¹³ Ben Dauda bè Natãne: Ma durun kè Diine. Ben Natã bène: Dii n durun kemma, né garo.

14 Mɔde lán n dɔke Diio maamaa nà kɔn yā pì kenao, bee yānzi négɔgbɛ kè nɔgbɛ pì ìnyo é game.

15 Kè Natā tà be, ben Dii tò né kè Uria naɔ ì kɔn Daudao pì gyā kù.

16 Ben Dauda e kúe kee Ludane né pì yā musu kɔn léyinao, gwāavī è dae tɔtɛme.

17 À be gbɛnsino ègɔ zɛàla le aɔ à fɛe tɔtɛ, mɔde è weziro, è pɔ bleńyoro.

18 À gurɔ swɛɛplaadee zīn né pì gà. Vīa Dauda ìbano kù, aɔɔe fɔ wà òne kè né pì gàro. Aɔ bè: Gurɔ kè né pì kuu, wa yā òne, èe wa yā maro. Dian wé one nà sa kè né pì gà? Eé yā zaaa ke.

19 Dauda è a ìbano e yā kpāi ookɔne, ben a dɔ kè né pì gàme. À n lá à bè: Né pì gàn yɔ? Ben aɔ wèla wà bè: Ee! À gàme.

20 Dauda fɛe tɔtɛ à zú ò, à nɔsi kèawa à a pɔkāsāano liɛ, ben à gàa à kúe Diine a kpén. Kè à èara à tà be, à pɔblee gbèka, ben wà kpàa à blè.

21 À ìbano à là wà bè: À kè dia née yā kee lee? Gurɔ kè né pì kuu, n lé yì n ɔɔ dɔ. Kè à gà sa, n fɛe n pɔ blè.

22 À wèla à bè: Gurɔ kè né pì kuu, ma lé yì ma ɔɔ dɔ, zaake ma bè, ke Dii é ma wènda gwa à tó né pì gɔ kuu gwɛɛ, dé bé à dɔɔ?

23 Lán à gà nà sa, bɔyānzin mégɔ léyinazi dɔɔ? Mé fɔ mà à vun yɔ? Mé gá à kiiame, mɔde eé èara à su ma kiiaro.

24 Dauda a naɔ Baseba làakari kpàene, ben à gàa à dàeo. À né ì gɔgbɛ ũ, ben à tɔ kpàne Sulemanu. Dii yezi,

25 ben à annabi Natā zīa à tɔ kpà né pìne Yedidia Dii yenzi pì yānzi.

Raba sina Amɔninɔ

²⁶ Ai tia Yoabu kpé e zì kaa kɔn Amɔninɔ zaa Raba, ben à kíbɛɛ sɪ.

²⁷ Ben à gbɛnɔ zì Daudaa à bè: Ma zì kà kɔn Rabadeenɔ, ben ma n ítokii sìmma.

²⁸ N zìkpe kpaaanɔ kakɔa sa, n mó n liga wéte pìzi n sí. Tó lenlo, mé sí, weé ma tó kpáne.

²⁹ Ben Dauda zìkpeenɔ kàkɔa n píngi, à gaa à lɛɛ Rabaa à sɪ.

³⁰ Wà n kína vura fùra gò wà kù Daudanɛ. À tiisi kà kiloo baaakuri, bensɔ gbè bèɛdee kúa. À wéte pì pɔnɔ nàkɔa maamaa,

³¹ ben à gbɛ kè aɔ kú gweenɔ kùkù à bɛényo, à n dá sagasigi zìin kɔn diga zìio kɔn kpása zìio, bensɔ à tò aɔ kúnku bɔ. Len à kè Amɔni wétenɔne le píngi, ben à ɛara à tà Yerusalemu kɔn a zìkpeenɔ n píngi.

13*Aminɔ yena a dāre Tamazi*

¹ Beee gbera Dauda né Abusalomu dāre maaa vī, à tón Tama, ben Dauda né Aminɔ yezi.

² Yā pì e ĩa daa Aminɔ pì a ai à kà gyákɛna a dāre Tama pì yānzi, zaakɛ à gɔgbɛ dɔro, eé fɔ à yāke kɛnɛro.

³ Aminɔ gbɛnna ke vī, à tón Yonadabu, Dauda v̄i Simɛa néme. Yonadabu ɔndɔ gbāa,

⁴ ben à Aminɔ là à bè: À kè dia n kine'ina n mè ègɔ busana lán guu e dɔɔ nà lɛɛ? Né omɛroo? Ben Aminɔ wèala à bè: Má ye ma dāaro Abusalomu dāre Tamazimɛ.

⁵ Ben Yonadabu bènɛ: N gá n daɛ n gádoa lán gyāreen n ũu bà. Tó n de mò n gwa, n onɛ n yezi

n dāre Tama mós à póblee kpámma. À mós à keke n wáa le n wée gō ee, gbasa à nanne n ɔzĩ.

⁶ Ben Aminɔ dàe lán gyáree bà. Kè kí mò à gwa, ben à bène: Ì tó ma dāre Tama mós à kàra kemε ma wáa, à kpáma kōn a ɔɔo.

⁷ Ben Dauda gbē zĩ Tamaa a be à bè: Ì gá n v̄i Aminɔ kpén ñ póblee keke.

⁸ Kè Tama gē à kpén, à à lè daena, ben à wísiti yà à kàra kàsao à wáa.

⁹ Ben à taa sè à kàra pì kànne. Aminɔ gí sózi à bè: Ì pé gbēnɔa aō bɔe ñ píngi. Kè gbē kè aō kúonɔ b̀e ñ píngi,

¹⁰ ben à bè Tamane: Ì mós kōn póblee pìo kpéne guu kè ñ kpáma. Ben Tama kàra kè à kè sè à gèo a v̄i Aminɔ pì kiia kpéne guu.

¹¹ Kè à s̄zi, èe mɔɔ kpáa à só, ben à a dāre pì kù à bè: Ì tó mà daenyo.

¹² Ben à bè a v̄i pìne: Auo! Ìton gbāa mómεro. Zaake wa Isarailinɔ weè yā beee taka kεro. Ìton yā d̀rosai beee taka kemεro.

¹³ Mé gē máme kōn wíyā beeeo? Mmɔn s̄, Isarailinɔ é n diε gbē pāa ũ. Ì s̄u ke! Ì yā o kine, eé gí ma kpámmaziro.

¹⁴ Èe we à à yā màro. À gbāa m̀ne, ben à kùsia à dàεo.

¹⁵ Ben Aminɔ zàn pāsĩpāsĩ. Zangu kè à sè kōn Tama pìo de yenzi kè à v̄io yāala. Ben à bène: Ì fεe ñ bɔ.

¹⁶ Ben nɔgbē pì bè a v̄i pìne: Auo! N p̄enama taari bíta de pó kè ñ k̀emεela. Baa kōn beeeo èe we à à yā màro.

17 Ben Aminɔ a zĩkeri gɔkparɛ sisi à bè: Ñ pé nɔgbě kèa à bɔmɛ ma kpén, ñ gbà tata ñ à m̀nɛ ká.

18 Ben à zĩkeri pì à sè à b̀ò b̀àazi, à gbà tata à à m̀nɛ ká. Nɔgbě pì uta gbàa dana, zaakɛ uta beee takan kí nénɔkparɛ leziinɔ ègɔ dana.

19 Ben Tama túbu gbě a mìa, à a uta gbàa kè à dana pì gà à kè à ɔ dì a musu, èe ɔɔ dɔɔ èe taa.

20 À dāgɔ dadɔnkɔde Abusalomu bèɛ: N dāgɔ Aminɔ dàenyon yó? Ñton o gběke maro, zaakɛ n dāgɔmɛ. Ñtongɔ yā pì kūna n swè guuro. Ben Tama vèe a dāgɔ Abusalomu be ǹsɛo yakana.

21 Kè kí Dauda yā pì mà, à pɔ fè maamaa.

22 Abusalomu e yāke o Aminɔnɛro, yā zaaa ke à maaa. À zàn, kè à kùsi a dāre Tamaa yānzi.

Aminɔ dɛna

23 Wè plaa gbera Abusalomu kú Baali Azo, Èflaimu búsu lén kɔn a sākākɛerinɔ, ben à kína nénɔ sisi pɔnna p̀b́leea ñ p̀ngi.

24 Ben à g̀aa à kí lè à bè: Kí, wèe mamɔma n z̀b́leri s̀aanɔ ká k̀ɛɛ. Mpi kɔn n ìbanɔ é t̀maziroo?

25 Ben kí wè a né p̀ila à bè: Auo! Wé f̀ wà gá wa p̀ngi. Wé kenne asoo ũ. À nàk̀rɛa, m̀de èe gáro, ben à sa maaa ònɛ.

26 Ben Abusalomu bè: Tó né gáro, ñ tó ma v̀i Aminɔ gáwao. Kí à là à bè: B̀yānzi ñ yezi à gányozi?

27 Abusalomu nàk̀rɛa, ben kí tò Aminɔ g̀aao kɔn a né kpaanɔ ñ p̀ngi.

28 Abusalomu yā diè a gbɛnɔnɛ à bè: À swā kpá! Tó í Aminɔ kũ, tó má òare à à z̀, à à dɛ. Àton tó v̀ia a kũro. Mámbe ma a dan! À ze gbàa à g̀gb̀kɛ kɛ.

29 Abusalomu gbēno kè lán à diéíne nà aõ à dè, ben kína né kpaaano fēe wà dì n̄ bāagāsōno kpēe aõ bàa lè.

30 Gurɔɔ kè aõ té zén, Dauda à baaru mà wà bè: Abusalomu kí nénɔ dèdè n̄ píngi, aõ gbēkee e gɔro.

31 Dauda fēe à a pókāsāano gà à kè, ben à dàe tɔɔte. À iba kè aõ zezezino n̄ pókāsāano gà wà kèkè se.

32 Ben Dauda v̄i Simēa né Yonadabu bè: Baa, ñtongɔ daa wà n̄ né gɔkpareno dèdè píngiro, Aminɔ ado bé à gà. Wà yā pì d̄ Abusalomu wéea zaa gurɔɔ kè Aminɔ kùsi a dāre Tamaame.

33 Ma dii kí, ñtongɔ yā pì kūna n̄ n̄se guuro. N̄ négɔgbēno e gaga píngiro, séde Aminɔ ado.

34 Abusalomu s̄ bàa lè.

Kè gɔkpare gudākpari wéee zù, à è wà té Oronaimu zén s̄is̄geezi paripari. À gàa à bè kine: Ma gbēno è té s̄is̄geezi Oronaimu kpa.

35 Ben Yonadabu bè kine: N̄ ès? N̄ nénɔ bé aõe suu gwe lán má ònne nà.

36 Kè à yā pì ò à yāa, ben kína né pino kà gɔɔ, aõe sósobi ɔɔ dɔɔ. Kí k̄n̄ a ìbanɔ ɔɔ d̄ n̄ píngi maamaa dɔ.

37 Abusalomu bàa lè à tà Amiudu né Talamai, Gesuu kína kiia. Kí Dauda s̄ èḡɔ a né ga ɔɔ dɔɔ gurɔ píngi.

38 Kè Abusalomu bàa lè à tà Gesuu, à kú gwe ai wè aaḡɔ.

39 Kè kí Dauda n̄se kpàe Aminɔ ga yā musu, ben èe Abusalomu bege kee sa.

14

Abusalomu suna Yerusalemu

1 Zeruya né Yoabu dɔ̀ kè kí pɔɔ kpé kú Abusalomua,

2 ben à gbēnɔ̀ zì Tekoa, aɔ̀ nɔ̀gbē ɔ̀ndɔ̀de ke sè wà sùo. Ben à bène: Ñ ke lándɔ̀ née sósobi kee bà. Ñ gyaanɔ̀ pókásāanɔ̀ da. Nton nósi kemmaro. Ñ ke lán nɔ̀gbē kè à gbē gà, èe à ɔ̀ɔ̀ dɔ̀ɔ̀ à gí kè bà.

3 Ñ gá kí kiia le, ñ yā kè onε. Ben Yoabu yā kàka nɔ̀gbē pìnε.

4 Kè Tekoa nɔ̀gbē pì gàa à kí lè, à kùene à mì pèene à bè: Kí, ñ ma mì sí!

5 Ben kí pì à là à bè: Bón ní yezi? À wèàla à bè: Gyaanɔ̀n ma ũ, ma zā gà.

6 Mamɔ̀ma n zòbleri, má négɔ̀gbēnɔ̀ vī gɔ̀n plaa. Kè aɔ̀e swèe kee ní kɔ̀ tēε bura, gbēkee kuu à ní yokɔ̀aro. Ben gbē doo a gbēndoo lè à dè.

7 Ben ma bēdeenɔ̀ fēε ní píngi, aɔ̀ bè mamɔ̀ma n zòblerine mà ma né kè à a gbēndoo dè pì kpámma wà de, kè à a gbēndoo dè yānzi. Aɔ̀ yezi wà yàka témio kè gòme túbibleri ũu pì té demε, le ma zā tóngɔ̀ tó ke borii vī anduna guu dɔ̀ro yānzi.

8 Ben kí bè nɔ̀gbē pìnε: Ñ tá be, mé yā die n yā pì musu.

9 Ben Tekoa nɔ̀gbē pì bè: Ma dii kí, taari pì wí ma musu kɔ̀n ma de bēdeenɔ̀, mpi ñgɔ̀ kuu taari sai kɔ̀n n kíkεεo.

10 Ben kí bè: Tó gbēke lé pà yā pì, ñ móo ma kiia kè, éé n lé wεεo dɔ̀ro.

11 Ben nɔ̀gbē pì bè: Kí, ñ lé gbē kɔ̀n Dii n Luda tóo, le gēεbori tón ma né doo kè gò laata kpáro yānzi. Ben kí pì bè: Kɔ̀n Diio n né pì mikā ke é léε tɔ̀tεro.

12 Ben nɔ̀gbē pì bè: Ma dii kí, mamɔ̀ma n zòbleri ñ ma gba zé mà εara mà yā onne. À wèàla à bè: Ñ

o!

¹³ Ben à bène: À kè dia née Luda gbēno kpákpa kōn à zaaao? Yā kè n òmēe bé à n da yān, zaake née gbē kè n pea gbese n suoro.

¹⁴ Wa pínghi wé ga, wégō de lán í kè kwèe tōte gbēkee e e à sèe dōro bà. Luda è gbē kè wà pèa wèndi bōro, è zé wete adee εara à suawame.

¹⁵ Ma mō yā pì o ma dii kīneme, zaake gbēno tō vīa ma kū. Ben mamoma n zòbleri ma bè mé yā pì gbānne. Wégō dōro ke né ma wéekena sí

¹⁶ n ma bō gbē kè yezi à mapi kōn ma néo tōte kè Ludaa tòwe sí wa ozi.

¹⁷ Ma dii kí, mamoma n zòbleri ma bè n yā é tó ma làakari kpáe, zaake n de lán Luda malaika bàme, nè swā kpá yā maa kōn a zaaaozi pínghime. Dii n Luda gō kúnyo.

¹⁸ Ben kí bène: Nton gí yā kè mée n laa oziro. Ben nōgbē pì bè: N o ma dii kí!

¹⁹ Ben kí à là à bè: Yoabu lé kú yā pì guuó? Nōgbē pì wèàla à bè: Ma dii kí, kōn n kuunao yā kè n ò pì gagana vīro. Ee, n zòbleri Yoabu bé à yā pì kākame pínghi.

²⁰ N zòbleri Yoabu kè le, le à e à yā kè logona tiaa kè keke yānzime. Ma dii, n òndō lán Luda malaika bàme, n yā kè kè anduna guu dō pínghi.

²¹ Ben kí gāa à bè Yoabune: Tò, mé yā pì ke sa. N gá n gōkpare Abusalomu gbese n suo.

²² Ben Yoabu kùe kīne à mì pèene, à à sáabu kpà à bè: Ma dii kí, mamoma n zòbleri, má dō gbāa sa kè ma yā kànne, zaake n ma yā mà.

²³ Ben Yoabu fèe à gāa à Abusalomu gbèse zaa Gesuru à sùo Yerusalemu.

24 Ben kí bè: Ì one à gá v̄ē a zĩnda be, wa w̄ē é ke siiḡro. Ben Abusalomu ḡa à v̄ē a be, āo w̄ē sik̄le k̄n k̄oro.

25 Ḡo maa kee kú Isarailin̄o té lán Abusalomu bàro. W̄eḡo à maake yā oo maamaa. Sena zaa à k̄ēsa ai à ḡa pé à m̄dangura see kee kúaro.

26 Èḡo a mi boo w̄ē k̄n w̄ēome. È kea tiisi. Tó à b̄o, è ȳo kilooa, à tiisi èḡo de kiloo plaala.

27 À n̄eḡogb̄ēn̄o ì ḡōn aaḡo k̄n n̄ēn̄ogb̄ēo m̄n do. N̄ēn̄ogb̄ē p̄i t̄n Tama. N̄o maaame.

28 Abusalomu kú Yerusalemu ai w̄ē plaa w̄ēsina kíle sai.

29 Ben à Yoabu sìsi à ḡáare kí kiia, m̄de Yoabu e we à mò à kiiaro. Ben à èara à à sìsi d̄o, èe we à m̄oro.

30 Ben à bè a z̄ikerin̄one: À Yoabu buraa k̄e kú ma p̄o sae gwa, à naḡaa mà. À gá à té s̄a. Ben Abusalomu z̄ikerin̄o ḡa wà té s̄o Yoabu buraa p̄ia.

31 Ben Yoabu f̄ē à ḡa Abusalomu be, à à là à bè: B̄oȳanzi n z̄ikerin̄o té s̄o ma buraaazi?

32 Ben Abusalomu w̄èala à bè: Ì gwa, ma gb̄ē z̄ìmma ma bè ì m̄o mà n z̄i k̄ia, le ì à la b̄o bé à tò à ma gb̄èse zaa Gesuru à s̄umaozi? Ma kuuna gwee s̄ōme de gura k̄ela! Má yezi mà k̄o e k̄n k̄io tia. Tó má taari ke v̄i, ènd̄ē à ma de.

33 Ben Yoabu ḡa à yā p̄i ò k̄ine. Ben kí Abusalomu sìsi. K̄e à mò, à k̄ūene à d̄aè a puua. Ben kí lé p̄èa.

15

Abusalomu b̄ona Dauda k̄p̄e

¹ Beee gbera Abusalomu s̄goro è a zĩndane k̄n s̄n̄o k̄n ḡgb̄en̄o ḡw̄n baplaa akuri k̄e ās̄éḡo bàa læe à aen̄o.

² È f̄eε k̄onḡo ide'ide àḡo zena b̄iile saε. Tó gb̄ē yā v̄i k̄n a gb̄ēdaaaο èe gaao kí kiia à kek̄εε, Abusalomu è adee sísi à benε: W̄éte kpareen n̄ b̄on? Tó à w̄èàla à bè: Mam̄oma n̄ z̄òbleri ma b̄o Isaraili borii k̄e guume,

³ ben Abusalomu è benε: N̄ yā nname, bens̄o à zé v̄i, m̄ode kí gb̄ēkee kuu à swā kpá n̄ yāziro.

⁴ Abusalomu è eara à be: Tó wà ma ke yākp̄akeri ũ wa b̄usun, gb̄ē k̄e yā v̄i ke gb̄ē k̄e èe gb̄ē gbekaa yākp̄akekiia n̄ píngi eégae m̄o ma kiia, mégae à yā kek̄εε a zéa.

⁵ Tó gb̄ē m̄ò à k̄uε à aε, è o b̄o à adee k̄ū à lé péame.

⁶ Len èḡo keε le Isaraili k̄e āw̄e m̄o yākp̄ae ke kí kiian̄ne n̄ píngi, ben ās̄ sw̄è tà à kpa.

⁷ W̄è siiḡo gbera à bè kíne: N̄ ma gba zé mà gá lù k̄e má s̄è Diine saa o zaa Ebl̄onu.

⁸ Mam̄oma n̄ z̄òbleri ma lù p̄i s̄enε gur̄o k̄e má kú Gesuru, Siria b̄usun ma bè: Tó Dii tò ma su Yerusalemu, mé saa oa Ebl̄onume.

⁹ Kí bène: N̄ gá n̄ su aafia! Ben à f̄eε à gàa Ebl̄onu.

¹⁰ À gb̄ēn̄o z̄i Isaraili boriin̄o kiia píngi à bè: Tó a kuru'ο mà d̄o, à be Abusalomu bé à kí bl̄e Ebl̄onu.

¹¹ Gur̄o k̄e èe f̄eεε Yerusalemu à gb̄ēn̄o sìsi ḡw̄n wàa do ās̄ gá zεare, ben ās̄ gàa k̄n n̄òseo do, ās̄ yā p̄i asii d̄oro.

¹² Gur̄o k̄e èe saa oo, à Gilo gb̄ē Aitofeli, Dauda lédammari sìsi zaa à be w̄éten, ben lékp̄ak̄s̄ōna Daudazi e kaara. Gb̄ē k̄e āw̄o kú k̄n Abusalomuon̄o pari k̄ū w̄èe kaara.

Dauda bàalena

13 Baarukpari mò à bè Daudanɛ: Isarailinɔ swè t̀̀ Abusalomu kpa.

14 Ben Dauda bè a ìba k̀̀ aɔ̀ kúao Yerusalemunɔnɛ: À fɛɛ wà bàa lé. Tó wée ke lero, wé piti Abusalomunlo. Wà ke kpakpaa. Tó wée ke kpakpaaro, eé wa le k̀̀, eé wa ásarun ke, eé wétedeenɔ dɛdɛ k̀̀n f̀̀ɛdaaomɛ.

15 Kí ìbanɔ bènɛ: Wa dii kí, yã k̀̀ n zɛo píngi, wamɔwa n z̀̀blerinɔ wá yãanamɛ.

16 Ben kí dà zén. À bɛdeenɔ b̀̀ wà t̀̀zi n píngi, m̀̀de à a nɔ ỳ̀gisai m̀̀n kurinɔ tò gwe aɔ̀g̀ bɛ gwaa.

17 Kí dà zén le k̀̀n a gbɛnɔ. K̀̀ aɔ̀ kà wéte kpɛɛ, à liɛ à zè.

18 Ben à ìbanɔ píngi k̀̀n a dogarinɔ k̀̀n Gatadeenɔ g̀̀ɔn wàa aag̀ɔ k̀̀ aɔ̀ t̀̀zi zaa Gatanɔ g̀̀te n píngi.

19 Ben kí bè Gata gbɛ Itainɛ: B̀̀yãnzɛ nɛe gaawaozi? N̄ ɛara n̄ tá n̄g̀ kú k̀̀n kí dufuo, zaake gbɛ z̀̀tɔn n̄ ũ, n̄ bɔ n̄ b̀̀summe.

20 N suna e gurɔplaa kero, ben n̄ yezi n̄g̀ likɔaa z̀̀ɔwaoɔ? Má d̄ guu k̀̀ m̀̀e gaanlo. N̄ n gbɛnɔ kakɔa n̄ tányo. Dii gbɛke k̀̀n náanɛ yão kennɛ.

21 Ben Itai wèàla à bè: Ma dii kí, k̀̀n Dii kuunao k̀̀n n kuunao, guu k̀̀ n kún píngi, mamɔma n z̀̀bleri m̀̀g̀ kú gwemɛ, gaan yoo kesɔ ẁ̀ndi yoo.

22 Ben Dauda bènɛ: N̄ d̄mɛ aɛ wà gá! Ben Gata gbɛ Itai ɛara à dà zén k̀̀n a gbɛnɔ k̀̀n a danɛ k̀̀ aɔ̀ kúonɔ n̄ píngi.

23 K̀̀ aɔ̀e g̀̀e zéla n̄ píngi, ben b̀̀sudeenɔ wiii s̄n. K̀̀ kí bik̀̀ Kidironua, ben aɔ̀ píngi aɔ̀ gbáa zé sè.

24 Zadoki kú gwe do kɔn Levino n pínɡi. Aɔ Luda ba kuunańyo àkpati sena. Aɔ àkpati pì dìe Abiata sae ai gbẽnɔ bɔe wétɛn wà yáa n pínɡi.

25 Ben kí bè Zadokinɛ: N Luda àkpati sé n gɛo wéte guu. Tó ma Dii ma ponnaa è, eé tó mà su mà wée siàle kɔn à kúkiiɔ.

26 Tó à bè ma yá e káaguro sɔ, ma yáa. À kemɛ lán à kènɛ maa nà.

27 Ben kí ɛara à bè sa'ori Zadokinɛ: Wéegupu'erin n úroo? N ɛara n tá wéte guu aafia kɔn n né Aimazao kɔn Abiata né Yonatáo. À tá kɔn a né gɔɔn plaaa pínɔ.

28 Mégɔ zɛna swabikũkiiia sɛte ai mà baaru ma a kiiia.

29 Ben Zadoki kɔn Abiatao Luda àkpati sè wà tàò Yerusalemu, ben aɔ gò gwe.

30 Dauda e Kùkpe sɛsĩ kũu èe ɔɔ doo. À pò kù a mìa, à kyatee kpanaro. Gbɛ kè aɔ kúonɔ pò kù n mìa n pínɡi, aɔɔe ɔɔ doo wèe gaao.

31 Kè wà bè Daudanɛ Aitofeli kú gbɛ kè zè kɔn Abusalomuonɔ té, ben Dauda adua kè à bè: Dii, n tó à lédamma gɔ de faasaiyã ũ.

32 Kè Dauda kà sɛsĩ mìsɔntɛa, guu kè donzikékii kún, Aki gbɛ Usai mò à dààle, à uta kɛna bensɔ bùsu kú à mìa.

33 Dauda bènɛ: Tó n gaamao, négɔ demɛ asoo ũmɛ.

34 Tó n ɛara n ta wétɛn, ben n bè Abusalomunɛ à zòblerin n ũ sɔ, né Aitofeli lédamma gboromɛmɛ. N benɛ à de zòblerin n ũ yá, mɔde tia n gɔ à zòbleri ũmɛ sa.

³⁵ Sa'orinɔ Zadɔki kɔn Abiatao gɔ kúnɔyo gwe. N̄ yá kè n̄ mà kíbɛɛ tɔkɛ́n̄ne pín̄gi.

³⁶ Aɔ né gɔɔn plaaanɔ kúnɔyo gwe, Zadɔki né Aimaza kɔn Abiata né Yonatão. Tó n̄ yáke mà, n̄ né pìn̄ɔ zĩ aɔ mɔ wà omɛ.

³⁷ Ben Dauda gbɛ́nna Usai pì tà, à kà Yerusalemu gurɔ kè Abusalomu e gɛɛ.

16

Dauda kɔn Zibao kɔn Simɛio

¹ Kè Dauda v̄i s̄is̄i m̄idangurala féte, à è Mɛfibosɛ bɛgwari Ziba gàari yì zaakinɔne mèn plaa, èe mɔɔ daalɛ. Aɔɔ burɛdi sɛna mèn wàa do kɔn geepi kàrao mèn basɔɔro kɔn kākā kàrao mèn basɔɔro kɔn geepiwɛɛo t̄uu do.

² Ben Dauda Ziba là à bè: Bó bé à tò n̄ mɔ kɔn beeeo? Ziba wèàla à bè: Kí, zaakinɔ né n̄ bɛdeenɔ pómɛ aɔ dia. Burɛdi kɔn kàranɔ né n̄ gbɛnɔ pób̄leemɛ. Geepiwɛɛ s̄o, gbɛ́ kè aɔ kpàsa gbáa guunɔ íminamɛ.

³ Kí à là à bè: N̄ dii kè kè sai dio kú máme? Ziba wèàla à bè: À ḡɔ Yerusalemu, zaake èe daa Isarailinɔ a ká a dezi kpatan gbàamɛ.

⁴ Ben kí bène: Pó kè Mɛfibosɛ v̄i pín̄gi ḡɔ n̄ pó ũ. Ben Ziba bè: Mái kúe kè! Ma dii kí, n̄ tó màḡɔ n̄ pɔnnaa e lɛ.

⁵ Kè kí Dauda s̄ò Bahurimuzi, à è ḡɔgbɛ́ ke b̄ò. À tón Simɛi, Gera néme. Àmbe bori d̄ɔnk̄ɔ kɔn Solu bɛdeenɔ. À b̄ò wétɛ guu, èe Dauda kaa.

⁶ Èe kí Dauda kɔn à gbɛnɔ gbāgbāa kɔn gbèo, baa kè à z̄ikarinɔ kɔn à dogarinɔ kú à ɔplaazi kɔn à ɔzɛɛzio n̄ pín̄gi.

7 Èe à s̄s̄s̄ èe bee: Ñ gá! Ñ gá! Gbēderi! Pó pā!

8 Dii fīa bònne Solu kè n kí blè à gbèn bēdeenɔ dēdena yā yānzi. Dii n bɔ kpatan à n né Abusalomu kàn. Ásarú kèmma sa, zaake gbēderin n ũ.

9 Ben Zeruya né Abisai bè kine: Ma dii kí, à maa gbēe gè kè ḡs̄ n s̄s̄s̄oro. Ñ tó mà gá mà à mì z̄s̄.

10 Ben kí bè: Zeruya n̄nɔ, b́ b́ è à wa kak̄aa? Tó Dii bé à òne à ma s̄s̄s̄, ben èe ma s̄s̄s̄, dé bé eé f̄s̄ à à la à be, b́yānzi èe kee lezi?

11 Ben Dauda ò Abisaine k̄n a ìbanɔ n̄ píngi à bè: À gwa, ma z̄inda né'ina bé èe weteε à ma de, èndē weé Beyāmi bori kèki né o d̄ó? À à tó gwe. Tó Dii bé à bène à ma s̄s̄s̄, à maame.

12 Wèḡs̄ d̄oro ke Dii é ma nawēakena gwa à fīa bomε k̄n à maaao s̄s̄s̄ kè wèe keεme gb̄aa kè yānzi gwεε.

13 Kè Dauda té zén k̄n a gb̄nɔ, Sim̄ei té s̄is̄i p̄ande ḡezi, èe à s̄s̄s̄ èe à gb̄gb̄aa k̄n gb̄èo èe bùsu f̄aa.

14 Kè kí k̄n a gb̄e kè āo kúonɔ kà swaazi, āo kp̄asa, ben āo k̄amma b̀ò gwe.

Abusalomu kana Yerusalemu

15 Abusalomu kà Yerusalemu k̄n Isarailinɔ n̄ píngi. Aitofeli kúo.

16 Ben Dauda gb̄enna Usai, Aki gb̄e ḡaa à Abusalomu lè à bène: Luda n d̄s̄ k̄n aafiao Zaaki! Luda n d̄s̄ k̄n aafiao Zaaki!

17 Abusalomu à là à bè: Gb̄ekeε kè n̄ v̄i k̄n n gb̄ennaon gweó? À kè dia néε gá k̄n n gb̄ennaoroo?

18 Usai wèala à bè: Lenlo! Gb̄e kè Dii sè k̄n gb̄e kèkiinɔ p̄on ma ũ. Ma ze k̄n k̄ina kè Isarailinɔ kà p̄io.

19 Beee gbera do, dé bé à maa mà zò blene, n baasiroo? Lán ma zò blè n denè nà, len mé blenne le.

20 Abusalomu bè Aitofeline: À lé dawa. Bón wé kee?

21 Ben Aitofeli wèàla à bè: Ìn gá ìn dae kòn n de no yìgisai kè à ñ tó kè aṣṣe bee gwaanṣo, le Isarailino e wà dṣ ñ píngi kè ñ tò n dee ye n káziro, gbē kè aṣṣo kúnyono gbāaa é kaara.

22 Ben wà bisakutaa dṣ Abusalomune kpé musu, ben à gàa à dàe kòn a de noṣo pìno gwe Isarailino píngi wáa.

23 Guro beenoa lé kè Aitofeli è darímma de lán gbē kè yā gbèka Ludaa yā bàme. Len Aitofeli lédamma de le Daudane kòn Abusalomuo ñ píngi.

17

Usai ɔndɔkena Abusalomune

1 Aitofeli bè Abusalomune: Tó mámbee, mé zìkarino sé gṣon boṣo kuri awεεplaa mà péényo Daudazi gwāavīa.

2 Mé léea guroṣo kè à kpàsa à ṣṣ bùsa, mé à fu. À gbēno é bàa lé ñ píngi, mé à de ado,

3 mé sunne kòn gbē pìno ñ píngi. Gbē kè nées weteε ñ à dee gaan gbē pìno suna ũ ñ píngi. Tó à gà, gbē kpaano é gṣo aafia ñ píngi.

4 Yā pì kè Abusalomune nna kòn Isaraili gbēnsino ñ píngi.

5 Ben Abusalomu bè: Wà Aki gbē Usai sísi do wà ma lán eé o nà se.

6 Kè Usai kà, Abusalomu bène: Lán Aitofeli ò nànyè. Wà ke lán à ò nànyé? Ke wàton ke lero. Ìn è diamε?

7 Usai wèàla à bè: Lé kè Aitofeli dàawa gbàa kèkii maaro.

8 Ñ n de dõ kõn a gbẽno. Zìkari maaanõn ñ ù, aõo pāsī lán músu nédandee kè wà à néno sia bàme. N de né zìkari gbāaame, eé we à i gu dõnkõn kõn a gbẽnooro.

9 Guu kè à kún tia, eégõ utena gbèwεε guu ke gukea. Tó à gà à lèε wa gbẽnoa káaku sõ, gbē kè à à baaru mà é be, wà zì blè Abusalomu zìkpεεnoame.

10 Baa gõsagbāaa kè wórõngõ vī lán músu bànõ swè é kēngume, zaake Isarailinõ dõ ñ píngi kè n de né zìkari pāsīme, bensõ gõsagbāaanõ kúo.

11 Beee yānzi lédamma yā kè má vīin yè. Ñ Isarailinõ kakõanzi ñ píngi zaa Dani ai gana Beεεba, aõgõ pari lán ísiale bùsu'aatē bà, ñ dõhne ae zìlan.

12 Wé à le guu kè à kún píngi, wé léεa lán kpíi è kwé tótεa nà. Àpi kõn gbē kè aõ kúono ñ píngi, aõ gbēke é bõro.

13 Tó à gà à gè wéte ke guume sõ, Isaraili baade píngi é bà sé à gáo gwe, aõé wéte pì kaεbõno gáε wà táo guzuren. Baa à gbè kaso ke, weé e gwe dõro.

14 Ben Abusalomu kõn Isarailinõ bè ñ píngi: Usai lédamma maa de Aitofeli póla. Dii bé à zèo à Aitofeli lédamma maaa pì gboro, le à e à Abusalomu áсарu ke yānzi.

15 Ben Usai ò sa'ori Zadõkinε kõn sa'ori Abiatao à bè: Aitofeli lé dà Abusalomua kõn Isaraili gbẽnsino à bè à ke lán kè bà, ben ma lé dàrímma ma bè aõ ke lán kè bà.

16 À gbẽno zì kpakpaa aõ gá wà o Daudane àton i swabikũkiiaro, à bikũ kpakpaa, le wàton àpi kõn gbē kè aõ kúono dúgu zõro yānzi.

17 Yonatã k̄n Aimazao kú Enlogeli, zaake aṣé f̄s wà b̄o gupuraa Yerusalemuro. Ben n̄okpare z̄ikeri ke gàa à óñe aṣ gá baaru pì kpá kí Daudane.

18 Bens̄o ḡokpare ke n̄ é, ben à gàa à ò Abusalomune. Ḡon plaaa p̄n̄o dà z̄én ḡo aṣ gàa gb̄eke be Bahurimu. L̄oḡo kú uan gwe, ben aṣ ḡèn.

19 Ben b̄edee pì naṣ l̄oḡo pì né kpààle à p̄w̄ee f̄àea, gb̄ek̄ee à yā d̄ro.

20 Kè Abusalomu gb̄en̄o mò n̄ogb̄e pì be aṣ bè: Aimaza k̄n Yonatão kú máme? À w̄èñla à bè: Aṣ bik̄ù swa'onea. Aṣ n̄ w̄éte, aṣo n̄ ero, ben aṣ èara wà tà Yerusalemu.

21 Kè aṣ tà, ben ḡon plaaa p̄n̄o b̄è l̄oḡo pì guu, aṣ gàa wà bè kí Daudane: Ñ bik̄ù swaaa kpakpaa, zaake Aitofeli n̄ kpakpa k̄n à zaaaome.

22 Dauda dà z̄én k̄n gb̄e kè aṣo kúon̄o n̄ píngi, aṣ bik̄ù Yodaa. Kè guu d̄ò, aṣ gb̄ek̄ee e ḡro, aṣ bik̄ù n̄ píngi.

23 Kè Aitofeli è w̄è z̄i ke a lédammaaro, à f̄e à gàari yì a zaakine à tà a be w̄éte. À a be p̄n̄o n̄àk̄oa, ben à a z̄inda lògo à gà, ben wà à v̄i a de miraw̄een.

24 Dauda gàa Manaimu, ben Abusalomu bik̄ù Yodaa k̄n Isarailin̄o n̄ píngi.

25 Abusalomu Amasa dīe z̄ikp̄een̄o gb̄ensi ũ Yoabu ḡe ũ. Amasa né Sumaila bori Yeta néme. À dan Naasa né Abigaili ũ, Yoabu da Zeruya d̄aarome.

26 Isarailin̄o k̄n Abusalomuo b̄ura k̄e Giliada b̄usun.

27 Kè Dauda k̄a Manaimu, Naasa né Sobi, Raba w̄éte kè kú Am̄onin̄o b̄usun gb̄e mò k̄n Lod̄eba gb̄e

Amieli né Makio kǝn Rogelimu kè kú Giliada b̀sun gb̃ Bazilaio.

²⁸ Ã mò kǝn daebɔnɔ kǝn taanɔ kǝn oroonɔ kǝn éseo kǝn nagāao kǝn wísitio kǝn pówɛɛ kpatanao kǝn bláo kǝn dò pónɔ

²⁹ kǝn zóo kǝn zwifáanio kǝn sã ǹbɔo kǝn g̀asio, ão kpà Daudaa kǝn gb̃ kè ão kúonɔ ã ble, zaake ã bè: Nɔa kǝn ímiio gb̃ p̀nɔ dè gb́aan, ã kpàsamɛ.

18

Abusalomu gaa

¹ Dauda gb̃ kè ão kúonɔ kàk̃oa, ben à gb̃ensinɔ diɛdiɛ g̃ɔn b̀rɔ doodoonɛ kǝn g̃ɔn basɔɔɔroonɔ.

² Ben à a z̀kari p̀nɔ kp̀atɛtɛ g̀ali aag̃. À g̀ali doo nà Zeruya né Yoabunɛ a ɔz̃i, à doo s̃ Yoabu d̃aro Abisai ɔz̃i, à doo s̃ Gata gb̃ Itai ɔz̃i. Ben kí bè a z̀karinɛ: Mámbe mé d̀are aɛ.

³ Ben gb̃nɔ bè: Ǹton g̀aro. Tó wa g̀a wa bàa lè, ãé wa yã daro. Baa tó wa gb̃ kpadoonɔ g̀aga, ãé wa yã daro. Mm̃n ãɔɛ n g̀waa dɛ g̃ɔn b̀rɔ kurinɔla. N d̀nawalɛ wéte guu bé à maa.

⁴ Ben kí bènnɛ: Lán à k̀are maa ǹn mé kɛ. Kí g̀aa à zè b̃iile saɛ, ben z̀karinɔ b̀ɛ g̀ali kǝn g̀alio g̃ɔn basɔɔɔroonɔ kǝn g̃ɔn b̀rɔ doodoonɔ.

⁵ Ben kí yã diɛ Yoabunɛ kǝn Abisaio kǝn Itaio à bè: À kɛ g̃ɔkpare Abusalomunɛ busebuse ma yãnz̃i. Z̀karinɔ yã kè kí diɛ gb̃ensinɛ Abusalomu yã musu mà ǹ píngi.

⁶ Z̀kpeɛnɔ b̀ɛ wà g̀aa lákpen, lɛ wà z̃i ká kǝn Isarailinɔ, ben ã s̃k̃n Eflaimu d̀akon.

7 Dauda zìkpεεnɔ zì blè Isarailinɔa. Gbē kè aǝ gàga zĩ beeeanɔɔ pari, gɔɔn bɔrɔ baromε.

8 Zì pi dà bùsu pila píngi, ben zĩ beeea sètε gbēnɔ blè pari dε f̄εεdaala.

9 Kè Abusalomu kpàkɔa kɔn Dauda gbēnɔ, à dina bāagāsɔ kpεε. Ben bāagāsɔ pi gàa gbíi lí ìsi gǎnɔ gbáru, ben à waa kpà lígǎn gíngin, ben à sɔ pi gè zéla, à ḡɔ logona lígǎn gwe.

10 Kè gbēke à è, à gàa à bè Yoabune: Ma Abusalomu è kpana lígǎn.

11 Ben Yoabu bè gbē kè baaru pi kpànenε: Bóɔɔ? N à èsɔ? Bóyǎnzin néε à lé n nèziroo? Lε yǎ ma n gba kondogi ɔɔ mèn kuri kɔn zìka'asaa.

12 Ben gbē pi wè Yoabula à bè: Baa tó wà kondogi ɔɔ wàa sɔɔroo ȳ wà kà ma ɔɔn, mé f̄ɔ mà ɔ pá kína né piaro, zaake kí yǎ dienne kɔn Abisaio kɔn Itaio wa swā mà, à bè wà ke gɔkparε Abusalomune busεbusε.

13 Tó ma à dè, lε ma ásarú kè ma zĩndanεmε. À kee utena kɔnanεro, mmɔn sɔ né zemaoro.

14 Yoabu bè: Mé zε mà n dǎ dɔro. Ben à sári sɔnte sè mèn aagɔ, à gàa à Abusalomu z̄ɔo a swèn gurɔɔ kè à kpana lígǎn b̄εε.

15 Ben Yoabu zìkapɔnɔseri gɔɔn kurinɔ ligazi aǝ à dè.

16 Ben Yoabu kuru pè à a zìkarinɔ milε blè, ben aǝ kamma bò kɔn pεena Isarailinɔzio.

17 Aǝ Abusalomu gè sè aǝ zù wèε bíta guu lákpen gwe, ben aǝ gbè kàkɔaa, à ḡɔ gbèdidikɔana bíta ũ. Isarailinɔ sɔ bàa lè, baade tà a bε.

18 Gurɔɔ kè Abusalomu kuu, à gbè pèε a zĩdane Kína guzuren, zaake à bè á négɔgbē v̄iro, ben á yezi

a tó garo. À a zĩnda tó kpà gbè kè à pèe pìne, ben wè gwe sísi Abusalomu Dɔngupɔ ai kɔn a gbàao.

Dauda Abusalomu ga baarumana

¹⁹ Zadɔki né Aimaza bè: N tó mà bàa lé mà gá baaru kpá kíne, lán Dii yã nnaa kpàa nà à à bò a ibeɛnɔ ɔzĩ.

²⁰ Ben Yoabu bène: Né e n baaru kpá gbàaro, sé gurɔ pānde zĩ. Gbàa pɔ kèkiin né kpáro, kè kína né gà yānzi.

²¹ Ben Yoabu bè Etiopia boriine: N gá n yã kè n è o kíne. Ben Etiopia borii pì kùe Yoabune à fèe kɔn bào.

²² Zadɔki né Aimaza èara à bè Yoabune: Baa à fɔ à ke dia, n tó mà bàa lé màgɔ té Etiopia borii pì kpeɛ. Ben Yoabu bène: Né, bɔyānzin n yezi n gázi? Baaru pì égɔ àre ke vīnnero.

²³ Ben Aimaza bè: Baa à fɔ à kè dia, má yezi mà gáme. Ben Yoabu bène: N gá! Ben à bàa lè à gàa à bɔe swaa sae zéo, à Etiopia borii pì kè.

²⁴ Dauda vēena wéte bīile gbà mèn plaaano dagura. Gudākpari dīdi bīia ai gānu pì musu. Kè à wéɛ zù, à gbēke è à té kɔn bào.

²⁵ À lé zù kızı à òne. Ben kí bè: Lán à té ado nà, èe mɔɔ kɔn baaru nnaaome. Kè èe mɔɔ, à kà kīi.

²⁶ Ben gudākpari pì gbē pānde è dɔ, èe bàa léɛ. À lé zù zédākparizi à bè: Gbē pāndee té à kpeɛ kāa kɔn bào, èe mɔɔ dɔ. Ben kí bè: Èe mɔɔ kɔn baaru nnaaome se dɔ.

²⁷ Ben gudākpari pì bè: Má è gbē káaku bàalena de lán Zadɔki né Aimaza bàalena bà. Ben kí bè: Gbē maaame, baaru nnaan èe mɔɔo.

28 Aimaza lé zù kızı à bè: Aafia kuu! Ben à kùε kίνε à mì pèε τούτα à bè: Wà Dii n Luda sáabu kpá, à gbě kè aǎ kùε òimmaanɔ nànnε n ɔzĩ, ma dii kí.

29 Ben kí à là à bè: Gǔkparε Abusalomu kú aafiaoó? Aimaza wèàla à bè: Kè Yoabu e n zòbleri zĩi kǔn mamɔma n zòblerio, má mà zɔka fεε maa-maa, mɔde má dǔ tó bó bé à sùro.

30 Kí bè: Ñ zε kpado kè gĩa. Ben à zè gwe.

31 Kè Etiopia borii sù, à bè: Ma dii kí, ma mɔnnε kǔn baaru nnaoμε. Dii yǎ nnaa kpàmma gbàa, à n bɔ gbě kè aǎ bò n kpeεnɔ ɔzĩ.

32 Ben kí à là à bè: Gǔkparε Abusalomu kú aafiaoó? Etiopia borii pì wèàla à bè: Ma dii kí, Luda tó n ibεεnɔ kǔn gbě kè aǎ fεε wèe ãa daammaanɔ gǔ lán gǔkparε pì bà.

33 Swè kè kín, à òidi à gè kpé kè kú gǎnu pì musu, ben à ɔɔ dǔ gwe. Gurɔɔ kè èè òidi gwe à bè: O'o ma né Abusalomu! Ma né Abusalomu! Ma gana n gǔε ùu sǎɔ yá! Abusalomu ma né! Ma né!

19

Yoabu kpákēna Daudazi

1 Wà bè Yoabunε: Kí e ɔɔ dɔɔ, èε sósobi kεε Abusalomu yǎ musu.

2 Zĩ beεea zìkarinɔ zìblena pɔnnaa lì sósobikεna ù, zaake aǎɔ mà wà bè, kí nǔsε yàka a né yǎ musu.

3 Zĩ beεea zìkarinɔ gè wétεn sòɔɔɔɔɔ lán gbě kè aǎ bàa lè zìlan, wí ñ kǔnɔ bà.

4 Kí pó kù a wéela, èε sósobi ɔɔ dɔɔ èε bee: O'o ma né Abusalomu! Abusalomu ma né! Ma né!

⁵ Ben Yoabu gaa à kí lè kpén à bè: N wí dà n gbě̀nɔa gbàa. Aɔ n bɔ gbàa kɔn n nẹ̀gɔgbě̀nɔ kɔn n nẹ̀nɔgbě̀nɔ kɔn n naɔnɔ kɔn n nɔ yìgisainɔ.

⁶ N zangurinɔn n yeńzi, ben n za n yenzideenɔn. N ɔ̀dɔawe gbàa, kè wamɔwa n zìkpe gbě̀nsinɔ kɔn wa gbě̀nɔ wée kánne póke ũro. Má dè sa, tó Abusalomu kuu gbàa, ben wapinɔ wa gaga wa pínɡi, beee bé eé kenne nna.

⁷ N fεε n bɔ sa. N gá n yá nnaa o n gbě̀nɔne. Má sìnne kɔn Diio, tó née gáro, aɔ gbě̀ke é inyo kè gwāavĩaro. Beee é kenne zaa de yá zaaa kè à n le zaa n ɔ̀wazikεguro ai mɔna gbàala.

⁸ Ben kí fεε à gaa à v̄εε bĩilea. Kè wà ɔ̀ gbě̀nɔne kí v̄εεna gānulea, ben aɔ m̀ wà zè à ae n pínɡi.

Dauda gbesena

Isarailinɔ baa lè, baade tà a be.

⁹ Isaraili boriinɔ té pínɡi gbě̀nɔ e leokpakɔa kee wà bè: Kí wa si wa ibeenɔa à wa bɔ Filisitininɔ ɔ̀zĩ, ben à baa lè à b̀ wa b̀sun Abusalomu yānzi.

¹⁰ Wa Abusalomu kpà kpatan, ben à gá zılan. Bón ée dāa kɔn kína gbesenaɔ dɔɔ?

¹¹ Kí Dauda gbě̀nɔ zĩ sa'ori Zadɔkia kɔn sa'ori Abiatao à bè: Yá kè Isarailinɔ e oo pínɡi gè ma swān zaa ma kúkiia kè. À yá kèkii gbeka Yuda gbě̀nsinɔa à be: Bóyānzi a ḡ kpeε kɔn ma gbesenaɔzi?

¹² Ma gbě̀nɔ, pó d̄nkɔnɔn wa ũ, wa aru d̄nkɔme. À kè dia a ḡi kè kɔn ma gbesenaɔ?

¹³ N̄ o Amasane pó d̄nkɔnɔn wa ũ, wa aru d̄nkɔme. Tó mée tó à ḡ ma zìkpeenɔ gbě̀nsi ũ Yoabu gbèn zaa gbàaro, Luda yá keme pāsĩpāsĩ.

14 À yā Yudanɔ swɛ̀ blè, aɔ lé kè do, ben aɔ lékpāsā kènɛ wà bè: N̄ su kɔn n gbɛnɔ n̄ pínɡi.

15 Kí e suu, à kà Yodazi, ben Yudanɔ gàa daàlɛ zaa Giligala, lɛ wà bikūo swaa pìà.

16 Gera né Simɛi, Bɛyāmi borii kè kú Bahurimu wà à gá da kí Daudalɛ kɔn Yudanɔ.

17 Bɛyāmi boriinɔ kúo gɔɔn wàa sɔɔro. Solu bɛgwari Ziba gàa dɔ kɔn a négɔgbɛ gɔɔn gɛroonɔ kɔn a zíkɛri gɔɔn baroonɔ. Aɔ wà wà kà Yoda léa kí ā,

18 lɛ wà e wà bikū kɔn kíbɛdeenɔ, aɔ yā kè eé kɛ kínɛ nnaa kɛ yānzi. Ben Gera né Simɛi dàɛ kí aɛ ai àgɔ gá bikū Yodaa.

19 À bènɛ: Ma dii, n̄ton ma taari yā daro. Yā zaaa kè mamɔma n zòbleri má kènɛ gurɔ kè n bɔ Yerusalemu tón dɔnguro. Ma dii kí, n̄tongɔ yā pì kūna n swɛ̀ guuro.

20 Mamɔma n zòbleri, má dɔ kè ma durun kè. Yusufu boriinɔ té pínɡi, mámbe ma dɔn̄nɛ aɛ ma mɔ danlɛ gbàa ma dii kí.

21 Ben Zeruya né Abisai bè: Simɛi láari bò kí kè Dii kàn. Èe ká wà à deroo?

22 Ben Dauda bè: Zeruya nénɔ, bón wa vī kɔo? Á yezi à zé zɔmɛ gbàan yó? Wé gbɛke dɛ Isarailinɔ bùsun gbàaro, zaakɛ má dɔ gbàa kè mámbe Isarailinɔ kína ũ.

23 Ben kí bè Simɛinɛ: Né garo. Ben kí la dànɛ.

24 Solu dio Mɛfibosɛ gàa da kílɛ. Zaa gurɔ kè kí bò wéte ai gurɔ kè à sù aafia, Mɛfibosɛ e a gbá pípiro, èe a yīkā zɔzɔro, èe a pónɔ pípiro.

25 Kè à bò Yerusalemu à mò à dà kílɛ, ben kí à là à bè: Mɛfibosɛ, à kè dia néɛ gámaaroo?

26 À wèàla à bè: Ma dii kí, ma zĩkeri bé à ãndõ kèmazì. Má òne à gàari yime ma zaakine mà dia mà gányo, zaake eren ma ù.

27 Ma dii kí, ben à gàa à mamoma n zòbleri yàka n kiia. Ma dii kí ñ de lán Luda malaika bàme. Ñ ke lán à kènne maa nà.

28 Ma dii kí, à de yã n ma de bedeeno dède ñ píngi, ben n mamoma n zòbleri baka kàkõa kõn n gbẽ kè aõè pò ble ledoono. Má zé vĩ mà kúe ke kenne doro.

29 Ben kí bène: Yã kpareen né o doo? Má diè kè mpi kõn Zibao, à tóte kpaatekõneme.

30 Ben Mefibose bè kine: Ma dii kí, zaake n su be aafia, ñ tó à sé píngi.

31 Giliada bùsu gbẽ Bazilai bò Rogelimu à gàa ze kine ai Yoda baa kãa kpa.

32 Bazilai zi kù maamaa, à kà wè basiigõ. À kí yàari kè gurõ kè à kú Manaimu, zaake auzikide bitame.

33 Ben kí bène: Ñ bikũmao, mé n gwa ma be zaa Yerusalemu.

34 Bazilai wèàla à bè: Wè ùgba bé à gõme anduna guu kè mà tányo Yerusalemu?

35 Ma ka wè basiigõ kò. Má pò maa kõn à zaaao dõkõzi doo? Mamoma n zòbleri mé fõ mà pòblena ke pòmina nnaa ma doo? Mé gõgbẽ ke nõgbẽ lèsirino kòto ma doo? Ma dii kí, ñ tó mà asoo lagonne.

36 Mamoma n zòbleri wé Yoda bikũ ledò, mà zenne kũkũ gwe. À kè dia ñ yezi ñ fĩa bomè lee?

37 Mamoma n zòbleri, ñ tó mà eara mà tá ma be wéte, le gaa tón ma sé màgõ zã kõn ma de kõn ma da miraoro. Ñ ma né n zòbleri Kimamu gwa kè. Ma dii kí, ñ tó à bikũnyo. Ñ kene lán à kènne maa nà.

38 Ben kí bè: Kimamu é bikūmao. Mé yā kè à kènne maaa kenne, yā kè n gbèkama sō píngi mé kenne.

39 Baade píngi bikù Yodaa, ben kí bikù. Kí lé pè Bazilaia à sa maaa òne, ben Bazilai èara à tà a be.

40 Kè kí bikù à gàa Giligala, Kimamu bikùo.

Yuda zìkarinɔ́ n píngi kɔ́n Isaraili zìkari kpadoonɔ́ kí bikù.

41 Ben Isaraili bori píngi mò wà kí lè aɔ́ bène: À kè dia wa gbè Yudanɔ́ bikùao kpai, mmɔ́n kɔ́n n bedeenɔ́ kɔ́n n gbèno píngii?

42 Ben Yudanɔ́ wènlà wà bè: Kè kí de wa danɛ ù yānzime. Bóyānzi yā beee kèare zaazi? Wée kí kūsāe blero, wée à pòke sí wa pò ũro.

43 Ben Isarailinɔ́ bè Yudanɔ́ne: Zaake wa bori leo kurime, wa baka kú kɔ́n kí Daudao de a póla. Bóyānzi a wa die futazi lee? Wámbe wa kí gbeseena yā ò káakuroo? Mòde Yudanɔ́ wena pāsī de Isarailinɔ́ póla.

20

Seba bɔna Dauda kpɛɛ

1 Gaabude ke bé à kú gwe, à tón Seba, Bikiri né, Bèyāmi boriime. Ben à kuru pè à bè: Wa baka kakōana kɔ́n Daudaoro, wa bà kú kɔ́n Yese néoro, a Isarailinɔ́, a baade tá a be.

2 Ben Isarailinɔ́ kè Daudaa n píngi aɔ́ gàa wà nà Bikiri né Sebaa, mòde Yudanɔ́ zè kɔ́n n kíó bɔna zaa Yodazi ai Yerusalemu.

3 Kè Dauda sù a be Yerusalemu, à a nɔ́ yìgisai gɔ́on kuri kè à tò aɔ́be beɛ gwaanɔ́ sè à n ká kpén wàgɔ́ n

dākpaá. Dauda ní gwá, m̀ode èè daeńyo d̀oro. Wà ní káka kpén gyaaǹǹǹ ume ai ań g̀aà wà g̀aao.

⁴ Ben kí bè Amasane: Ñ Yuda z̀ikpreeńǹ s̀isi ań kak̄amazi gur̄o aaḡo dagura. Mm̄n̄ s̄o, n̄eḡo kú k̄eme.

⁵ Amasa g̀aà à Yudan̄o s̀isi, m̀ode à g̀i k̄è de gur̄o k̄è kí d̄ienela.

⁶ Ben Dauda bè Abisaine: Bikiri n̄é Seba é ńa dawa tia de ńaa k̄è Abusalomu dàwaala. Ñ ma gb̄en̄o s̄ee à p̄eezi, le àton sí w̄ete b̄ideen à piti wa ɔz̄iro ȳanzi.

⁷ Ben Yoabu gb̄en̄o k̄on kí dākparin̄o k̄on z̀ikarin̄o ní p̄ingi wà b̀de Yerusalemu wà p̄ee Bikiri n̄é Sebazi.

⁸ Gur̄o k̄è ańo kú gb̄è gb̄ent̄e k̄è kú Gibīs̄ sae, ben Amasa m̀o dańle. Yoabu z̀ika'uta dana, à f̄ee d̄ona à pii. K̄è à s̄o Amasazi, à f̄ee p̄i ẁoto a kp̄een

⁹ à bène: Ma gb̄e, ní aafia? Ben à Amasa kù a létankaa k̄on a ɔ plaaao lán à yezi à lé péa bà.

¹⁰ Amasa e f̄ee k̄è kú Yoabu ɔn̄ t̄aasi káro, ben Yoabu à z̄o a gb̄een, à n̄oan̄o b̀de à k̄ae t̄ote. Yoabu e g̀a à z̄o ḡen̄ plaa d̀oro, zaake à g̀a k̀o. Ben Yoabu k̄on a d̄aaro Abisaio p̄ee Bikiri n̄é Sebazi.

¹¹ Yoabu iban̄o doke ḡo z̄ena Amasala à bè: Gb̄e k̄è z̄e k̄on Yoabuo k̄on Daudao, à d̄o Yoabuzi.

¹² Aru daa Amasa ḡela z̄edaan, ben z̀ikari k̄è ańo m̄oan̄o z̄e ańo gwaa ní p̄ingi. K̄è Yoabu iba p̄i è gb̄e k̄è ańo m̄o gween̄o ní p̄ingi wà z̄e w̄ee gwaa, ben à Amasa ḡe g̀a à g̀uo z̄en̄ à d̄ie s̄en̄, ben à uta k̀ala.

¹³ K̄è à g̀a à g̀uo z̄en̄ le, baade p̄ingi b̀o à t̄e Yoabuzi, ben ań Bikiri n̄é Seba gb̄ese.

¹⁴ Seba lili ò Isaraili boriin̄o b̀usun p̄ingi ai Abeli Betemaka, ben Beri boriin̄o m̀o wà k̀ak̄o wà t̄ezi gwe.

15 Yoabunɔ m̀ò wà ligazi zaa Abeli Betemaka. Wà bùsu kàekae wéte b̄i sae, ben aɔɔe weteε wà b̄i pì gboro.

16 Ben nɔgb̄e ɔndɔde ke lé zù zaa wéte guu à bè: À swā kpá! À swā kpá! Ñ o Yoabunε à mó kè, mà yā onε.

17 Kè Yoabu s̄ nɔgb̄e pìzi, ben à à là à bè: M̀be Yoabu ũ? À wèàla à bè: Mámbee! Ben à bène: Ñ swā kpá mamɔma n zòbleri yāzi. À bè: Ma swā kpà.

18 Ben nɔgb̄e pì bè: Wè be yā, ñ yā gbeka Abelideenɔa, yā e à mì de.

19 Wá kuu yākete sai Isaraili gb̄e náanedeeno ũ, ben née weteε ñ Isaraili wéte tódee kè kaateɔ? Bóyānzi ñ yezi ñ Dii wéte dezi?

20 Yoabu wèàla à bè: Agya! Lenlo! Má yezi mà a dedero. Má yezi mà a wéte kaatero.

21 Lenlo! Gb̄e kè wè sísi Bikiri né Seba, Eflaimu boriinɔ bùsu síside gb̄e bé à f̄e kí Daudazi. À gb̄e mèn doo pì kpáma, mé go a wétela. Ben nɔgb̄e pì bène: Ñ ma! Weé à mì zunne zaa b̄i musu.

22 Nɔgb̄e pì gàa à a gb̄enɔ lè k̄on a ɔndɔkeyāo, ben wà Bikiri né Seba mì zò wà zù Yoabunε. Yoabu kuru pè, ben wà f̄aakōa, wà wéte pì tò gwe. Baade tà a be, ben Yoabu pì tà kí kiia Yerusalemu.

Dauda ibanɔ

23 Yoabun Isaraili z̄ikpenɔ píngi gb̄ensi ũ. Yoyada né Benayan dogarinɔ gb̄ensi ũ.

24 Adoniramu bé z̄onɔ gb̄ensi ũ. Ailudi né Yosafatan baarukpari ũ.

25 Sevan takadak̄eri ũ. Zad̄oki k̄on Abiataon sa'orikinɔ ũ.

26 Yairi gb̄e Iran Dauda kpàasi ũ.

21

Gēebona Gibiṣdeenṅe

¹ Dekaa kuu Dauda gurṅṅa, à gí kè ai wè aagṅ. Dauda Dii wéε wète, ben Dii bè: Solu yānzime. Gbēdeyā wì à bεε musu, kè à Gibiṣdeenṅ dède yānzi.

² Ben kí Gibiṣdeenṅ sìsi, à yā òńne. Gibiṣdeenṅ de Isarailinṅ ũro, Amṅri borii kè gṅṅme. Isarailinṅ la dàńne yā wà bè weé n̄ dedero, ben Solu wète à n̄ laata kpá a ańakena Isarailinṅne kṅn Yudanṅo yānzi.

³ Ben Dauda Gibiṣdeenṅ là à bè: Bón á yezi mà kearee? Mé agbaa kpáare diamε, le à e à Dii gbēṅo sáabu kpáa?

⁴ Aṅ wèàla wà bè: Wá zé vī wà kondogi ke vura gbeka Solua ke a bεdeeanṅro, bensṅ wá zé vī wà Isaraili gbēke dero. Ben Dauda n̄ lá à bè: Ée bee diamε? Bón mé kearee?

⁵ Aṅ wèàla wà bè: Gbē kè à wa dede à lé kpákṅṅwazi à wa yāa le à e à wa borii bṅ Isarailinṅ guu yānzi,

⁶ tó wà à bori gṅgbē mèn swεεplaaanṅ kpáwa, wé n̄ logo lía Dii ae Gibεa, kí Solu kè Dii kà pì be wétén. Ben kí bè: Mé n̄ kpáawa.

⁷ Kí e Yonatā né Mefibose, Solu dio kpám̄maro, lé kè aṅ kè Diia ledṅo kṅn Yonatāo yānzi.

⁸ À négṅgbē gṅṅn plaaa kè Aya nénṅgbē Rizipa ì kṅn Soluo sè. Aṅ tṅn yè: Aamṅni kṅn Mefiboseo. À négṅgbē gṅṅn sṅṅroo kè Solu nénṅgbē Meraba ì kṅn Meṅla gbē Bazilai né Adielionṅ sè dṅ.

⁹ À n̄ ná Gibiṣdeenṅne n̄ ozi, ben aṅ n̄ logo lía s̄is̄i musu Dii ae. Gṅṅn swεεplaaa p̄inṅ gà ledome, wà n̄ dede pó dúfu kekegurṅ.

10 Aya né Rizipa p̄sia utan̄ sè à kp̄aε a zĩndane gb̄a gwe. Zaa p̄ó dúfu kekegur̄o ai lou ḡa à gè p̄in̄o gb̄è, èḡo gii b̄aan̄ne aō z̄m̄ma f̄aant̄e, èḡo gii s̄ete n̄b̄on̄ne aō s̄ñzi gw̄a.

11 W̄a ȳa k̄e Solu n̄o ȳìgsai p̄i k̄e ò Daudane,

12 ben à ḡa à Solu k̄on̄ à né Yonataō w̄ano s̄eε Yabesi Giliadadeeno kiia. À mò à lè w̄a n̄ ḡen̄o s̄eε kp̄ai Betes̄a ḡaale, guu k̄e Filisitinin̄o n̄ logo b̄ia Solu de na Giliboa gbera.

13 Dauda tò w̄a n̄ ḡewa p̄in̄o s̄eε w̄a t̄ao, w̄a k̄ak̄oa k̄on̄ gb̄e k̄e w̄a n̄ logo p̄in̄o ḡewan̄o,

14 ben w̄a v̄ii Solu de Kisi miran Zela, Beyāmi boriin̄o b̄usun. W̄a ȳa k̄e k̄ina diε k̄e p̄ingi, ben Luda adua k̄e w̄a k̄e Isarailin̄o b̄usu ȳa musu sīnyo.

Gb̄e gb̄aagb̄aan̄o dedena

15 Filisitinin̄o èara w̄a z̄i k̄a k̄on̄ Isarailin̄o d̄o. Dauda k̄on̄ a gb̄en̄o ḡa w̄a z̄i k̄ānyo. K̄e Dauda gb̄aaa ȳaa,

16 ben gb̄e gb̄aan̄o bori Isibi Ben̄bu bè é Dauda dem̄e. À m̄got̄e s̄ari t̄isi de kiloo aaḡola, à f̄eda dufu logona.

17 Ben Zeruya né Abisai d̄àle à Filisitini p̄i d̄e. Ben Dauda gb̄en̄o la dàn̄e w̄a bè: Né ḡawao z̄llan d̄oro, le wa Isarailin̄o fitia t̄on̄ garo ȳanzi.

18 Beeε gbera aōε z̄i kaa k̄on̄ Filisitinin̄o Gobu, ben Usa gb̄e Sibekai gb̄e gb̄aa borii k̄e w̄e sísi Safa d̄e.

19 Z̄i èara à f̄eε k̄on̄ Filisitinin̄o Gobu d̄o, ben Betelēmu gb̄e Yairi né Elana Gata gb̄e Golaya d̄aro Lami d̄e. Lami s̄ari pá de lán bisat̄ari àsa lí b̄am̄e.

20 Kè aṣṣe zì kaańyo Gata do, gbẽ bíta kee kú gwe, à ɔnenɔ kɔn à gbánenɔ mèn swɛɛdodome, à kè píngi baaasɔɔro dosai. Gbẽ gbàanɔ boriime do.

21 À kùse bì Isarailinɔa, ben Dauda vìi Simea né Yonatá à dè.

22 Gɔɔn siigɔɔ pìnɔ né Gata gbẽ gbàanɔ boriinɔme. Dauda kɔn a gbẽnɔ bé wà n̄ dede.

22

Dauda Dii sáabukpana a zìblena yá musu (Saa 18)

1 Kè Dii kí Dauda bò Solu kɔn à ibɛɛ kpaaanɔ ɔzĩ, à lè dà kɔn Dii tó

2 à bè:

Diin ma gbèsi kɔn ma zeki gbáaao ũ,
ma m̀sirime.

3 Ma Ludan ma gbèsi ũ, meè nazi.

Àmbe ma sɛngbango ũ
ma m̀siri gbáa kɔn ma gulezĩ,
ma uteki kɔn ma bɔkiio,
è ma sí gbẽ pāsĩnɔa.

4 Dii kà wà à sáabu kpá.

Meè à sísi, è ma bɔ ma ibɛɛnɔ ɔzĩ.

5 Góro'ite vlèɛmao,
ísɔ kè è n̄ kaate e ma blee.

6 Mira b̄anɔ ligamazi,
gaa takuteɛ kpàkpame ma aɛ.

7 Kè má kú nawěa guu ɛ, ma Dii sìsi,
ma wii pè ma Ludazi,
ben à ma kòto mà zaa a bɛ,
ma wiii kà à kiia, à gè à swǎn.

⁸ Ƨɔɔte lùgaluga à nìgānigā,
kpiiinɔ dègedege ai n̄ kāsāan.

Aɔ lùgaluga kè à pɔ f̄ē yānzi.

⁹ Tésukpe bɔ̀ à yĩzĩ,
té kè è n̄ kpata bɔ̀ à lén,
à ȳnɔɔ e té kee à ae.

¹⁰ À musu w̄è à p̄ita,
lou s̄isi à gbá gĩzĩ.

¹¹ Èe v̄iaa dina kerubu kpee,
èe yàa paa ìala.

¹² À gusiaa dà a z̄ĩndala,
ludambe sia k̄ũ à kúkiila.

¹³ Zaa à gakui tékena guu
lou e pii p̄āsĩp̄āsĩ.

¹⁴ Dii p̄àta zaa musu,
Luda Musude kòto ɔ̀ lapatana ũ.

¹⁵ À kà f̄à ma ib̄eenɔa à n̄ f̄āakōa,
à tò lou p̄ìr̄ma à p̄èr̄ma.

¹⁶ Kè Dii p̄àtar̄ma,
kè à p̄ɔ̀ bɔ̀ a yĩzĩ,
ísia ɔ̀ɔte bɔ̀ gupuraa,
anduna kāsāa ḡò kaena p̄õtē.

¹⁷ À ɔ̀ bɔ̀ zaa musu à ma k̄ũ,
à ma bɔ̀ swadaa guu.

¹⁸ À ma si ma ib̄ee gb̄āaa ɔ̀zĩ
k̄ōn ma zanguri kè aɔ gb̄āaa demalaanɔ.

¹⁹ Aɔ l̄èema ma m̄ónzik̄eguro,
m̄ɔde Dii z̄èmao.

²⁰ À ma bɔ̀ à ma gba m̄èporokii,
à ma mì s̄ì, kè à yemazi yānzi.

21 Dii yā kème ma nòse maa lén,
 à fīa bòmè ma gbāsīsaikè lén.
 22 Zaake má Luda yādienanò kūna,
 mée à zaaa kè ma a Luda tònlo.
 23 À dokayānò ègō dōome aε píngi,
 mée kpεε li yā kè à dienonero.
 24 Má kuuna taari vī Diinero,
 má a zīnda kūna durun sai.
 25 Dii fīa bòmè ma nòse maa lén,
 zaake à è má kuu gbāsī sai.

26 Náanedeēn n ũ náanedeēnōne,
 taarisaidēn n ũ taarisaidēnōne.
 27 N wásawasa gbē wásawasanōne,
 mōde neē íbetε kpá kōn gbē dōrōsaidēnō.
 28 Neē zīndabusarinò mì sí,
 neē gbē kè aōè n zīnda sé lezīnò sōε.
 29 Dii, mbe ma fitia ũ,
 Dii, neē ma gusiaa liε gupuraa ũ.
 30 Kōn n gbāaaó mé fō mà kù kpá karaa,
 ma Luda gāzī mé fō mà vī gūla.
 31 Luda kèkii sō yākena bōezina,
 Dii yā see vīro, à wásawasa,
 à de sengbango ũ gbē kè aō nàzinōne.
 32 Dii baasiro, dén Luda ũu?
 Wa Luda baasiro, dén gbèsi ũu?
 33 Luda bé è ma gba gbāaa,
 àmbε è zé poromε súusu.
 34 È tó ma gbá kái gō nna lán zō pó bà,
 è tó màgō táa oo gulezīnò musu.
 35 È zīkana dadamε,
 ai ma gāsā é fō à mōgotē sá gá.
 36 Neē n zīblesengbango kpáma,

nɛ̀è naè ò ma tó ɔ̀.

³⁷ Nɛ̀è ma zé yàasa kũme, ò ma gbá tón sataro.

³⁸ Ma pɛɛ ma ibɛɛnɔ̀zi ma ò dúgu zò, mée ɛara mà suro, sé kè ma gaa ma ò dede.

³⁹ Ma ò wiwi dúgudugu, aɔ̀e fɔ̀ wà fɛɛ dɔ̀ro, aɔ̀ lèe wà gò kaena ma gbá gĩĩ.

⁴⁰ N ma gba gbāaa ma zì kào, ò tò ma ibɛɛnɔ̀ mì nàeme.

⁴¹ Ò tò ma zangurinɔ̀ kpɛɛ lì, ben ma a ibɛɛ pìnɔ̀ kàate.

⁴² Aɔ̀ wii lè, gbẽkee e ò mì síro, aɔ̀ lé zù Diizi, è weńlaro.

⁴³ Ma ò ké tíketike lán bùsutiti bà, ma taa òrɛma lán zé guu ɔ̀tɔ̀nga bà.

⁴⁴ N ma ɔ̀ ma gbẽ kè aɔ̀ fɛɛmaziinɔ̀ ɔ̀zĩ, n ma ke boriinɔ̀ mìdee ũ.

Borii kè má ò dɔ̀roonɔ̀ è zò blemɛ,

⁴⁵ bori zìtɔ̀nɔ̀ è na ò sàsaa ma ae.

Tó aɔ̀ ma yã mà, aɔ̀è mì sieme.

⁴⁶ Aɔ̀ kã è ga,

aɔ̀è ɔ̀ ò zeki gbāaanɔ̀n kɔ̀n luganao.

⁴⁷ Dii kuu! Aubarikadeen ma gbèsi ũ!

Wà Luda ma gbèsi ma mìsiri tó ɔ̀!

⁴⁸ Luda bé è gɛɛ bome,

è tó boriinɔ̀ mì sieme,

⁴⁹ è tó mà piti ma ibɛɛnɔ̀n.

N ma gba gbāaa de ma zangurinɔ̀la,

n ma ɔ̀ gbẽ pāsĩnɔ̀ ɔ̀zĩ.

⁵⁰ Beee yãzi mé n sáabu kpá boriinɔ̀ té,

mé n tó kpá, Dii.

⁵¹ Dii è zì bíta ble kína kè à à sènε,
è gbēkεε kε kína kè à à kànε,
mamᵋma Dauda kᵋn ma boriinᵋᵋ
ai gurᵋ pínɡi.

23

Yá zāa kè Dauda ò

¹ Yá zāa kè Dauda òn yè.

Yεεε né Dauda yān yè,
gbē kè Luda à gbà gbāaa yā'oname.
Yakubu Luda à kà kí ũ,
àmbe Isarailinᵋ lèdari maaa ũ.

² Dii Nini yā dāme,
à yā da ma lén.

³ Isarailinᵋ Luda yā ò,
Isarailinᵋ Gbèsi bèmε:
Tó gbē kí blè gbēnᵋnε a zéa,
tó à kí blè vīakεna Ludanε guu,

⁴ ègᵋ de lán ᵋfāntē bᵋena gupuraa bàme,
lán gudᵋna gukēkᵋana bà,
lán lou kè è tó sè bᵋε bà.

⁵ Ma bēdeenᵋ nna kᵋn Ludaoroo?
À bà égᵋ kúmao ai gurᵋ pínɡi.

À à yā gᵋgᵋ pínɡi, à seka vīro.
Eé ma m̀sina yā kεkε à pàparoo?
Eé pᵋ kè má à nii vī kpáma pínɡiroo?

⁶ Gbē pāanᵋᵋ de lán lè bàme,
wè zᵋ wà zīnname, è sí kᵋ kyáuro.

⁷ Gbē kè yezi à ᵋ páa,
séto àgᵋ gᵋkεbᵋ ke gò kᵋna,
è té sᵋa guu kè à kᵋn.

Dauda gᵋsagbāaanᵋ

8 Dauda gɔ̄sagbãaanɔ tɔn yɛ. Takemɔ gbɛ Yasɔbeamun zɪkari tɔde gɔ̄ɔn aagɔ̄ɔnɔ gbɛnsi ũ. Àmbe à sári sɛ gɔ̄ɔn wàa siigɔ̄ɔnɔzi à ń zɔ̄zɔ̄o ń píngi gurɔ dɔ̄nkɔ zĩ.

9 Gbɛ beee gbɛra Dodai né Elɛaza, Ahoa gbɛ kú zɪkari gɔ̄ɔn aagɔ̄ɔ pìnɔ té dɔ. À kú kɔn Daudao gurɔ kè Isarailinɔ kàkɔa aɔ zĩ kà kɔn Filisitininɔ zaa Pasadamimu. Isarailinɔ bɔru kpɛɛ,

10 àmbe à fɛɛ à Filisitininɔ dɛdɛ ai à ɔɔ yãa à gbàgbã à gɔ̄ fɛɛda pá kũna. Dii tò à zĩ blè maamaa zĩ beea. Zɪkari kpaaanɔ èara wà sù aɔ à lè, mɔde pónɔ pitina gɛnɔa yãnzimɛ.

11 Gbɛ beee gbɛra Age né Sama gusísìde gbɛ. Kè Filisitininɔ gãli kàkɔa guu kè blá bú kún, Isarailinɔ bàa lèñne,

12 àmbe à zè à gì bú pì dagura. À bú pì sirmma à Filisitininɔ dɛdɛ. Dii tò à zĩ blè maamaa.

13 Wɔ̄rɔngɔde gɔ̄ɔn baaakurinɔ té, gɔ̄ɔn aagɔ̄ɔnɔ bò wà gàa Dauda kiia zaa Adulamu gbèwɛɛn. Filisitininɔ gãli bùra kaena Refaimu guzuren.

14 Gurɔ beea Dauda kú sɛ̄te pòrɔtu, Filisitini gudākparinɔ sɔɔ kú Betɛlemu.

15 Dauda e a be í ni dɛɛ à bè: Dé bé eé gá à Betɛlemu bĩile lògɔ̄'i tómɛɛ?

16 Wɔ̄rɔngɔde gɔ̄ɔn aagɔ̄ɔ pìnɔ bé wà gàa wà gɛ̄ Filisitininɔ bùran, aɔ Betɛlemu bĩile lògɔ̄'i tò wà sùo Daudanɛ. Ben èe we à mìro, à kwɛɛ Dii aɛ sa'o'i ũ.

17 À bè: O'o Dii, mé fɔ̄ mà í kè miro. Gbɛ kè aɔ gì ń wèndizinɔ arumɛ. Èe we à mìro. Wɔ̄rɔngɔde gɔ̄ɔn aagɔ̄ɔ pìnɔ yãkenan gwe.

18 Zeruya né Abisai, Yoabu dāaro bé wórɔngɔde gɔɔn baaakurino gbēnsi ũ. Àmbe à sári sè gɔɔn wàa do kpé basɔɔroonɔzi à n̄ dede, ben à tó bò gɔɔn baaakuri pìno té.

19 À tó bò de wórɔngɔde gɔɔn aagɔɔ pìnɔla, ben à gè n̄ gbēnsi ũ, mɔde à kú wórɔngɔde tóde gɔɔn aagɔɔ pìno téro.

20 Yoyada né Benaya, Kabazeli gbēn zìkari wórɔngɔdee ũ. À yākenanɔɔ pari. À Mɔabu zìkari tódeenɔ dède gɔɔn plaa. À gè wèe guu gurɔɔ kè lougbe kwèe, à músu dè.

21 À Iyipiti gɔsagbāaa kè sári kūna dè. À sòzi kɔn gòo à à sári sia à à dèo.

22 Yoyada né Benaya bé à yā pìno kè, ben à tó bò wórɔngɔde gɔɔn baaakuri pìno té.

23 À tó bò de wórɔngɔde gɔɔn baaakuri pìnɔla, mɔde à kú wórɔngɔ tóde gɔɔn aagɔɔ pìno téro. Ben Dauda à diè a dākparino gbēnsi ũ.

24 Gɔɔn baaakuri pìno tón yè:

Yoabu dāaro Asaheli,

doodo né Elana Betelemu gbē,

25 Arodi gbēno Sama kɔn Elikao,

26 Paliti gbē Elezi,

Tekoa gbē Ikési né Ira,

27 Anato gbē Abieza,

Usa gbē Mɛbunai,

28 Ahoa gbē Salamɔ,

Netofa gbē Marai,

29 Netofa gbē Baana né Elebu,

Gibea kè kú Beyāmi bùsun gbē Ribai né Itai,

30 Piratɔ gbē Benaya,

Gaasi guzure gbẽ Idai,
³¹ Araba gbẽ Abialabõ,
 Bahurimu gbẽ Azamave,
³² Salaboni gbẽ Eliabu,
 Yasẽ néń,
³³ gusĩsĩde gbẽ Sama né Yonatã,
 gusĩsĩde gbẽ Saraa né Ahiamu,
³⁴ Maaka gbẽ Asabai né Eliféleti,
 Gilo gbẽ Aitofeli né Eliamu,
³⁵ Kameli gbẽ Ezero,
 Larubu bori Parai,
³⁶ Zoba gbẽ Natã né Igali,
 Gada bori Bani,
³⁷ Amõni bori Zeleki,
 Bero gbẽ Narai, Zeruya né Yoabu zìkapõnõseri,
³⁸ Yeta gbẽń Ira kõn Garebuo
³⁹ kõn Iti bori Uriao.
 Aõ pingi aõ gõn baaakuri aweswεεplaame.

24

Dauda zìkpεεń narona

¹ Dii èara à pò fè Isarailinõzi, ben à Dauda dà à ń kà yãzi à bè: Ñ gá ñ Isarailinõ kõn Yudanõ naro.

² Ben kí bè Yoabune kõn zìkpe gbẽnsi kè aõ kúonõ à bè: À Isaraili boriinõ bùsu para sena zaa Dani ai à gá pé Besebaa, à zìkarinõ naro le mà e mà n pari lé dõ.

³ Ben Yoabu bè kine: Ma dii kí, Dii n Luda n gbẽń kõnne leo basõro ñ wée siàle, mode ma dii kí, à kè dia n yezi ñ ke lee?

⁴ Baa kõn beeeo kí yã Yoabu kõn zìkpe gbẽnsinõ blè, ben aõ bõe kí kiia aõ gà Isarailinõ naro.

5 Kè aǎ bikù Yodaa, ben aǎ bùra kàe Aroa sae. Wéte pì kú guzuremmè. Ben aǎ lili ò Gada bùsun ai Yaza.

6 Aǎ lili ò Giliada bùsun aǎ gàa Kadési, Itino bùsun ai Daniyani, ben aǎ gàa Sidǎ kpa.

7 Aǎ gàa Taya wéte bǐideen kǎn Ivi wéteño kǎn Kanaa wéteño píngi, ben aǎ gàa Yudano bùsu sǒomete kpa ai Beseba.

8 Aǎ lili ò bùsu pìn píngi. Mǒ kǎndo kǎn guro baroo gbera aǎ èara wà sù Yerusalemu.

9 Ben Yoabu gbè kè à n naronǎ lé ò kíne. Isaraili gǎgbè kè aǎo fèedaa dǎonǎ gǎon bǎo wàa siigǎ. Yudanǎ sǎ gǎon bǎo wàa plaa kpé basǎoro.

10 Gbè pìnǎ narona gbera Dauda kú tóadǎyáa guu, ben à bè Diine: Ma durun kè yǎ pì kena guu maamaa. Dii, mamǎma n zǎbleri, n ma taari kǎme sa, zaake ma yǎnkǎyǎ kè.

11 Ai Dauda gǎ gá fèe kǎngǎ, Dii yǎ dǐdi annabi Gada, Dauda wéegupu'eria à bè:

12 Nǎ gá nǎ o Daudane kè ma bè, mé yǎ mèn aagǎ kpáe à aezǎ. À yǎ pìnǎ doke gwa à sé, mé kene.

13 Ben Gada gàa à Dauda lè à bène: Dekaa kana n bùsun wè swèeplaa ke n ibeeno pèenanzi n bàa léne mǎ aagǎ ke gagyáa gèna n bùsun guro aagǎ, à kpareen n sè? Nǎ laasuu léa n gwa, mé gá mà o Luda kè ma zǎine.

14 Ben Dauda bè Gadanè: Má kú nawèa bíta guu. Má sì wà lée wà da Dii ǎzǎ, zaake à wènda vǎ maamaa. Àton tó mà lée mà da gbèntee ǎzǎro.

15 Ben Dii tò gagyáa gè Isarailino zaa kǎngǎ beea ai guro kè à zèo. Sena zaa Dani ai à gàa pé Besebaa Isarailino gàga gǎon bǎo baaagǎ akuri.

16 Kè malaika ɔ̀ b̀ à Yerusalemudeenɔ̀ kaate, Dii a ǹɔ̀se liè yã̀ pì musu, ben à b̀e malaika kè èe ñ kaate pìne: Ñ ze le! Ñ n ɔ̀ ɔ̀kpa sa. Yebusi bori Arauna b̀eweegbẽkiin Dii malaika pì kún.

17 Gurɔ̀ kè Dauda malaika pì è èe ñ dedee, à b̀e Diine: Mámbe ma durun kè ma taari kè. Gbẽ̀ pìno né ma kpàsa sãanome, aɔ̀e yãke kero. Ñ tó n pɔ̀fè pita mapi kɔ̀n ma de b̀edeenɔ̀a.

18 Zĩ beee Gada gàa à Dauda lè à b̀ene: Ñ gá Dii gbãgbãkii bo Yebusi bori Arauna p̀óweegbẽkiia.

19 Ben Dauda gàa lán Dii à yã̀ ò Gadane nà.

20 Kè Arauna wée zù, à è kí kɔ̀n a gbẽnɔ̀ e mɔ̀ a kiia, ben à gàa à kùene à dàe a puua

21 à b̀e: Ma dii kí, à kè dia née mɔ̀ mamoma n z̀bleri kiia lee? Dauda wèàla à b̀e: Ma mɔ̀ mà n p̀óweegbẽki lúmma mà Dii gbãgbãkii bomme, le gagyãa pì e à go gbẽnɔ̀a yãzi.

22 Ben Arauna b̀e Daudane: Ma dii kí, ñ p̀ kè kènnne maaa sé ñ saa oo. Ñ z̀no gwa sa'opo ũ. Ñ p̀óweegbẽgonɔ̀ kɔ̀n gbóngonɔ̀ sée yàka ũ.

23 Kí, ma n gbaa píngi. Arauna èara à b̀ene dɔ̀: Dii n Luda sínne.

24 Ben kí b̀ene: Auo! Mé lúmmame, mé à fĩa bonne. Mé saa o Dii ma Ludaa pã̀ fiabosairo. Ben à p̀óweegbẽkii pì kɔ̀n z̀no lùà kondogi baplaa akuri.

25 Ben à Dii gbãgbãkii b̀e gwe à sa'opo kè wè ká tén à té kũ òa kɔ̀n kennakɔ̀ sa'oponɔ̀. Dii sine à b̀usu yã musu, ben gagyãa pì zè.

Luda yá takada kǝn Bokobaru yáó
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Bokobaru language of Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bokobaru

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

c31548a1-5316-53c2-be42-674e0e4c5ae5